

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιχείρηση και εταιρικές της μορφές
στη Βαλκανική και Παρευξείνια περιοχή

ΣΟΦΙΑ ΤΣΑΚΙΡΗ

Επιβλέπων Καθηγητής:
κ. Θωμάς Χατζηγάγιος – Αναπληρωτής Καθηγητής

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2008

Πίνακας περιεχομένων

ΣΥΝΟΨΗ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΜΕΡΟΣ Α΄ - Μορφές εταιρειών στις χώρες της Βαλκανικής	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Ρουμανία	8
1.1. Γενικά	8
1.2. Μορφές εταιρειών	9
1.2.1. Εταιρεία Περιορισμένης (S.R.L.)	9
1.2.2. Ανώνυμη Εταιρεία (S.A.)	10
1.2.3. Υποκατάστημα	11
1.2.4. Θυγατρική αλλοδαπής εταιρείας	11
1.2.5. Γραφείο αντιπροσωπείας	11
1.2.6. Κοινοπραξίες	12
1.2.7. Λοιπές εταιρικές μορφές	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΠΓΔΜ	14
2.1. Γενικά	14
2.2. Μορφές εταιρειών	16
2.2.1. Ομόρρυθμη Εταιρεία (J.T.D.)	16
2.2.2. Ετερόρρυθμη Εταιρεία(K.D.)	18
2.2.3. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (D.O.O.)	18
2.2.4. Ανώνυμη Εταιρεία (A.D.)	20
2.2.5. Μετοχική Ετερόρρυθμη Εταιρεία (K.D.A.)	21
2.2.6. Ατομική Επιχείρηση	22
2.2.7. Υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας	23
2.2.8. Γραφείο αντιπροσωπείας	23
2.2.9. Θυγατρική εταιρεία – υποκατάστημα	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – Βουλγαρία	26
3.1. Γενικά	26
3.2. Μορφές εταιρειών	27
3.1. Εταιρείας Περιορισμένη Ευθύνης (O.O.D.)	27
3.2.2 Ανώνυμη Εταιρεία (A.D.)	28
3.2.3 Παράρτημα επιχείρησης	29

3.2.4. Γραφείο αντιπροσωπείας	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – Αλβανία	31
4.1.1. Γενικά	31
4.1.2. Μορφές εταιρειών	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - Σερβία – Μαυροβούνιο	34
4.1.1. Γενικά	34
4.1.2. Μορφές εταιρειών	35
4.2.1. Γραφείο αντιπροσωπείας	35
ΜΕΡΟΣ Β΄ - Μορφές εταιρειών στις Παρευξείνιες χώρες	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Ρωσία	36
1.1. Γενικά	36
1.2. Μορφές εταιρειών	40
1.2.1. Ατομική επιχείρηση	41
1.2.2. Ομόρρυθμη Εταιρεία	41
1.2.3. Ετερόρρυθμη Εταιρεία	42
1.2.4. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ο.Ο.Ο.)	42
1.2.5. Ανώνυμη Εταιρεία (Ζ.Α.Ο.) – (Ο.Α.Ο.)	47
1.2.6. Ανώνυμη Εταιρεία κλειστού τύπου (Ζ.Α.Ο.)	48
1.2.7. Θυγατρική εταιρεία – υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας	50
1.2.8. Γραφείο αντιπροσωπείας	53
1.2.9. Υπηρεσία μίας στάσης	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Ουκρανία	58
2.1. Γενικά	58
2.2.1 Ανώνυμη Εταιρεία	58
2.3.2 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	59
2.4.3 Γραφείο αντιπροσωπείας	60
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	65

ΣΥΝΟΨΗ

Η εργασία αυτή αποτελεί μια βιβλιογραφική έρευνα σχετικά με την επιχείρηση και τις εταιρικές της μορφές σε διάφορες χώρες των Βαλκανίων και τις Παρευξείνιας περιοχής.

Στην αρχή της εργασίας γίνεται μία εισαγωγή σχετικά με την εξέλιξη της επιχειρηματικότητας στα Βαλκάνια και στη ζώνη του Ευξείνου Πόντου, καθώς και μία πολύ σύντομη αναφορά στην ελληνική επιχειρηματική δραστηριότητα στην περιοχή.

Στη συνέχεια, στο πρώτο κεφάλαιο, εξετάζονται οι εταιρικές μορφές που μπορούν να πάρουν οι επιχειρήσεις, καθώς και οι διαδικασίες ίδρυσής τους, σε χώρες της Βαλκανικής. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι μορφές και οι διαδικασίες στις χώρες της περιοχής των Βαλκανίων που έχουν προσελκύσει τις περισσότερες ελληνικές επενδύσεις. Οι χώρες αυτές είναι η Ρουμανία, η πΓΔΜ, η Βουλγαρία, η Αλβανία και η Σερβία-Μαυροβούνιο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας εξετάζονται οι εταιρικές μορφές που μπορούν να πάρουν οι επιχειρήσεις, καθώς και οι διαδικασίες ίδρυσής τους σε χώρες της Παρευξείνιας περιοχής. Όσον αφορά στις χώρες του Ευξείνου Πόντου, εξετάζονται οι μορφές και οι διαδικασίες, στις χώρες που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον, από άποψη ελκυστικότητας για τις ξένες επενδύσεις. Οι χώρες αυτές είναι η Ρωσία και η Ουκρανία.

Τέλος, παραθέτονται κάποια συμπεράσματα σχετικά το θεσμικό πλαίσιο και το επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στις χώρες της Βαλκανικής και Παρευξείνιας περιοχής. α) Με τις ομοιότητες των εταιριών της περιοχής σε σχέση με τις εταιρικές μορφές των επιχειρήσεων που ιδρύονται και λειτουργούν στη χώρας μας, β) με τους πιο διαδεδομένους τύπους εταιρικών μορφών ανά χώρα και γ) με τους πιο ενδεδειγμένους τύπους εταιριών για τη δημιουργία ξένων επενδύσεων στις υπό εξέταση χώρες.

Εισαγωγή

Μετά από 15 περίπου χρόνια προσπαθειών των χωρών σε μετάβαση, ο κοινωνικοοικονομικός χάρτης της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης έχει αρχίσει να διαμορφώνεται, αναδεικνύοντας συγκεκριμένες περιοχές ως ισχυρότερες και άλλες υπό ανάπτυξη. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, οι οποίες στην πλειοψηφία τους, δεν έχουν καταφέρει να διαμορφώσουν μια ολοκληρωμένη πολιτική προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων και να παγιώσουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης των οικονομιών τους.

Οι χώρες αυτές είναι γενικά λιγότερο ανεπτυγμένες, οι εισροές ξένων κεφαλαίων είναι μειωμένες, και υστερούν στη διαδικασία μετάβασης σε σχέση με τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης. Ιδιαίτερα όσον αφορά στα κράτη της Βαλκανικής, μπορούμε να επισημάνουμε ότι, παρόλο που ο συνολικός πληθυσμός τους είναι μόλις 25% μικρότερος από το συνολικό πληθυσμό των χωρών που προαναφέρθηκαν, το συνολικό τους Α.Ε.Π είναι μόλις το 1/3, του αντιστοίχου των χωρών αυτών.

Σήμερα, οι χώρες της περιοχής έχουν την ευκαιρία, να προχωρήσουν στις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, προκειμένου να ξεπεράσουν τα δομικά τους προβλήματα και, αξιοποιώντας τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα, να περάσουν το συντομότερο δυνατό από το στάδιο της μετάβασης στο στάδιο της ανάπτυξης. Προς την κατεύθυνση αυτή καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες, οι οποίες έχουν δημιουργήσει ιδιαίτερα θετικές προοπτικές, με κύρια χαρακτηριστικά την οικονομική ανάπτυξη και τις σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες που προσφέρονται για τις επιχειρήσεις.

Η χρονική αυτή περίοδος που ακολούθησε το άνοιγμα των αγορών των Βαλκανίων και της Παρευξείνιας περιοχής, χαρακτηρίζεται από την επάνοδο της ελληνικής επιχειρηματικότητας, σε μια περιοχή όπου ιστορικά υπήρχε έντονη εμπορική δραστηριότητα μαζί με κοινές πολιτιστικές και εθνικές ρίζες. Η εντυπωσιακή αύξηση που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στον όγκο των ελληνικών εξαγωγών προς τα Βαλκάνια έρχεται σε μία περίοδο μείωσης των εξαγωγών προς την Ε.Ε. και τις παραδοσιακές αγορές της Δύσης και

αναδεικνύει πλέον τη γεωγραφική αυτή περιοχή ως τη νέα ανερχόμενη αγορά. Παράλληλα, καταγράφεται και μια αύξηση των εισαγωγών από τις χώρες αυτές, που ουσιαστικά αντανάκλα την πρόσβαση που οι Ελληνικές επιχειρήσεις απέκτησαν σε αγορές φθηνών αλλά και αρκετά ποιοτικών πρώτων υλών, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητά τους.

Στον επενδυτικό τομέα, σημαντικές πρωτοβουλίες αναλαμβάνονται από ελληνικές επιχειρήσεις στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής, των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, των κατασκευών, των τροφίμων και των ποτών. Συνολικά μέχρι σήμερα έχουν επενδυθεί κεφάλαια ύψους αρκετών δισεκατομμυρίων δολαρίων από χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις, κατατάσσοντας τη χώρα μας μεταξύ των μεγαλύτερων ξένων επενδυτών στην περιοχή.

Αναφερόμενοι ενδεικτικά στην επενδυτική δραστηριότητα των Ελλήνων επιχειρηματιών σε χώρες της περιοχής διαπιστώνουμε ότι:

Οι διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Ρουμανίας αναπτύσσονται σταθερά σε όλους τους τομείς, παρά το γεγονός ότι δεν εξαντλούν τις υφιστάμενες δυνατότητες, εάν λάβουμε υπόψη το σημαντικό μέγεθος της ρουμανικής εγχώριας αγοράς.

Στην πΓΔΜ οι Έλληνες επιχειρηματίες έχουν επενδύσει πάνω από 1 δις. ευρώ, δημιουργώντας περισσότερες από 20.000 θέσεις εργασίας στους τομείς της ενέργειας, των επικοινωνιών, των ΜΜΕ, καθώς και στον τραπεζικό τομέα.

Οι διμερείς σχέσεις Ελλάδας- Βουλγαρίας είναι εξαιρετες και αναπτύσσονται συνεχώς σε όλους τους τομείς.

Στην Αλβανία, οι 500 περίπου ελληνικές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει πάνω από 1 εκατ. δολάρια, κατατάσσοντας την Ελλάδα στις πρώτες θέσεις μεταξύ των ξένων επενδυτών.

Η ελληνική επιχειρηματική και επενδυτική παρουσία στην Σερβία και Μαυροβούνιο καλύπτει ανέκαθεν ευρύ φάσμα δραστηριότητας. Μετά το τέλος των εχθροπραξιών στο Κόσσοβο, το επενδυτικό ενδιαφέρον αποκαθίσταται πλέον σταδιακά και ήδη διαφαίνονται ευοίωνες προοπτικές για τη διεύρυνση της επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων των δυο χωρών.

Στο σημείο αυτό αξίζει ίσως επιγραμματικά να αναφερθούν τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν τόσο οι έλληνες όσο και οι ξένοι επιχειρηματίες κατά τη δραστηριοποίησή τους στην περιοχή.

Σύμφωνα με έρευνα του Διαβαλκανικού και Παρευξείνιου Επιχειρηματικού Κέντρου ΔΙ.Π.Ε.Κ. οι παράγοντες αυτοί σχετίζονται με:

- Την έλλειψη υποδομών, κυρίως, στις τηλεπικοινωνίες και στις μεταφορές.
- Την αστάθεια του θεσμικού περιβάλλοντος, με έμφαση στο νομικό καθεστώς εγκατάστασης και λειτουργίας, στη σταθερότητα του νομίματος και στο σύστημα φορολόγησης και δασμολόγησης.
- Την έλλειψη τραπεζικού, ασφαλιστικού και γενικότερα χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Τη διαφορετική παιδεία και εργασιακή νοοτροπία στελεχών και εργαζομένων.
- Την ανυπαρξία ή έντονη ασυμβατότητα συστημάτων και προδιαγραφών τυποποίησης και διασφάλισης ποιότητας προϊόντων, υπηρεσιών και πρώτων υλών.

Σε κάθε περίπτωση όμως, παρά τα όποια προβλήματα, διαπιστώνεται συνεχώς σημαντική πρόοδος σε όλες αυτές τις χώρες, τόσο στον πολιτικό όσο και στον οικονομικό και πόσο μάλλον περισσότερο στον επιχειρηματικό τομέα.

Για το λόγο αυτό αξίζει, σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, οι έλληνες επενδυτές να στρέψουν το βλέμμα τους και να ενδιαφερθούν για το καθεστώς των επενδύσεων που ισχύει στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Μάλιστα, η περιοχή αυτή, εκτός της εγγύτητας και της ελκυστικότητας που παρουσιάζει στον τομέα των επενδύσεων, αποτελεί ίσως και τη σημαντικότερη διέξοδο των ελληνικών επιχειρήσεων, προκειμένου να διεθνοποιήσουν τις δραστηριότητές τους βρίσκοντας «πρόσφορο έδαφος» σε συνεχώς αυξανόμενο σε ανταγωνιστικότητα παγκοσμιοποιημένο επιχειρηματικό περιβάλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Χώρες της Βαλκανικής Χερσονήσου

1. Ρουμανία

1.1. Γενικά

Γενικά δεν απαιτείται ειδική άδεια για εγκατάσταση μιας επιχείρησης στη Ρουμανία. Μόνο για ορισμένες κατηγορίες βιομηχανιών απαιτείται προηγούμενη άδεια από τις αρμόδιες αρχές.

Οι συνηθέστεροι τύποι εταιρειών στην Ρουμανία είναι αυτοί της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και της Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.). Με τη μορφή της Ε.Π.Ε. έχει ιδρυθεί το 98% των εταιρειών στην Ρουμανία.

Ότι ισχύει γενικά για την ευθύνη των εταίρων προσομοιάζει με αυτά που ισχύουν στη χώρα μας. Έτσι, οι εταίροι ή μέτοχοι των Ε.Π.Ε. και Α.Ε. δεν ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία, ενώ οι εταίροι των αντίστοιχων προσωπικών εταιρειών (Ομόρρυθμων και Ετερόρρυθμων) ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρο.

Η Ε.Π.Ε. προτιμάται κυρίως από επενδυτές που προτίθενται να ιδρύσουν μία μικρή ή μεσαία επιχείρηση, την οποία θα διοικήσουν οι ίδιοι. Αντίθετα, τη μορφή της Α.Ε. επιλέγουν μεγάλες εταιρείες με διάσπαρτη μετοχική βάση.

Η ίδρυση μίας εταιρείας απαιτεί οπωσδήποτε τις παρακάτω διαδικασίες:

- Προετοιμασία και υπογραφή του καταστατικού
- Καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου, στην περίπτωση της Α.Ε. κατά το στάδιο αυτό πρέπει να καταβληθεί τουλάχιστον το 30% του μετοχικού κεφαλαίου
- Εγγραφή της εταιρείας στο Εμπορικό Μητρώο, το οποίο ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Cod Fiscal)

Η εταιρεία υφίσταται τυπικά από την ημερομηνία εγγραφής της στο Εμπορικό Μητρώο.

Σε μερικές περιπτώσεις και δεδομένου ότι, ο οικονομικός έλεγχος επικεντρώνεται στις αλλοδαπές επιχειρήσεις, θα πρέπει να εξουσιοδοτείται κατάλληλη ρουμανική εταιρεία (οικονομικού ελέγχου και φοροτεχνική), η οποία θα έχει την αρμοδιότητα αλλά και την ευθύνη σε περίπτωση επιβολής ποινών για λογιστικά λάθη.

Τέλος, τα δικαιολογητικά και λοιπά παραστατικά έγγραφα που απαιτούνται για την ίδρυση μιας εταιρείας εξαρτώνται από τον τύπο της δραστηριότητάς της.

1.2. Μορφές εταιρειών

Σύμφωνα με τη Ρουμανική νομοθεσία στη χώρα υφίστανται οι ακόλουθες εταιρικές μορφές:

- ❖ Η Limited liability company η οποία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.).
- ❖ Η Societe Anonyme η οποία είναι ανώνυμη εταιρεία με περιορισμένη ευθύνη.
- ❖ Η «societate in nume colectiv-SNC» η οποία είναι ομόρρυθμη εταιρεία,
- ❖ Η «societate in comandita simpla-SCS» η οποία είναι ετερόρρυθμη εταιρεία.
- ❖ Η «societate in comandita pe actiuni-SCA», η οποία είναι ετερόρρυθμη εταιρεία με μερίδια και η
- ❖ Η «sole proprietorship» (ατομική /οικογενειακή επιχείρηση).

2.1. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (S.R.L)

Η Limited liability company είναι κεφαλαιουχική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Οι εταίροι δεν ευθύνονται με την προσωπική τους

περιουσία. Μπορεί να έχει από 1 έως 50 εταίρους και ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο 200 ρουμανικών λεί. (περίπου 60 €) το οποίο καταβάλλεται εξ ολοκλήρου κατά την εγγραφή της εταιρείας στο Εμπορικό Μητρώο. Η ελάχιστη αξία κάθε εταιρικού μεριδίου είναι 10 λεί. Είναι δυνατή η μεταφορά εταιρικών μεριδίων με απόφαση των εταίρων που κατέχουν το 75% του εταιρικού κεφαλαίου.

Οι αποφάσεις για τη διοίκηση και τα θέματα της εταιρείας λαμβάνονται με πλειοψηφία στη Γενική Συνέλευση των Εταίρων. Η αλλαγή καταστατικού απαιτεί ομοφωνία, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Η εταιρεία διοικείται από έναν ή περισσότερους διαχειριστές, οι οποίοι δεν είναι απαραίτητο να έχουν τη ρουμανική ιθαγένεια. Η Ε.Π.Ε. ('SRL') είναι η πλέον διαδεδομένη εταιρική μορφή στη Ρουμανία.

2.2. Η Ανώνυμη Εταιρεία (S.A.)

Η Societe Anonyme είναι ανώνυμη εταιρεία με περιορισμένη ευθύνη. Για την ίδρυσή της απαιτούνται εγγεγραμμένο κεφάλαιο ύψους 90.000 ρουμανικών λεί. (περίπου 26.900 €) και τουλάχιστον δύο μέτοχοι. Σημειωτέον ότι η ρουμανική κυβέρνηση ανά διετία αναθεωρεί το ύψος του ανωτέρω ποσού εκφρασμένου σε λεί., προκειμένου να παραμένει πλησίον της αρχικής απαίτησης του νόμου, για εγγεγραμμένο αρχικό κεφάλαιο 25.000 €.

Η Α.Ε. διοικείται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία, σύμφωνα με τη γενική αρχή αντιστοιχίας μίας ψήφου ανά μετοχή.

Το υποχρεωτικό αρχικά καταβεβλημένο κεφάλαιο σε μία Α.Ε. ανέρχεται σε 30% επί του εγγεγραμμένου, ενώ το υπόλοιπο 70% πρέπει να καταβάλλεται εντός ενός έτους, εφ' όσον πρόκειται για συνεισφορά σε μετρητά ή εντός δύο ετών, εφ' όσον πρόκειται για καταβολή κεφαλαίου σε είδος.

2.3. Υποκατάστημα

Το υποκατάστημα δεν έχει ανεξάρτητη νομική προσωπικότητα και διενεργεί επιχειρηματικές συναλλαγές για λογαριασμό της μητρικής εταιρείας και μέσα στο φάσμα των δραστηριοτήτων της.

Αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση της μητρικής εταιρείας στη χώρα. Διέπεται ωστόσο από το δίκαιο της χώρας προέλευσης της μητρικής εταιρείας. Η διαδικασία ίδρυσης του είναι παρόμοια με αυτήν της ίδρυσης της Ε.Π.Ε. και της Α.Ε. και απαιτείται εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο.

Το υποκατάστημα διοικείται από Γενικό Διευθυντή, τον οποίο ορίζει η μητρική εταιρεία και μπορεί να είναι αλλοδαπός (μη Ρουμάνος). Τα κέρδη του φορολογούνται με συντελεστή 16% και δεν αποτελεί συνήθη εταιρική μορφή στη Ρουμανία.

2.4. Θυγατρική αλλοδαπής εταιρείας

Η θυγατρική αλλοδαπής εταιρείας αποτελεί αντίθετα ρουμανικό νομικό πρόσωπο, διέπεται από τη ρουμανική νομοθεσία, απαιτείται εγγραφή της στην Υπηρεσία Εμπορικού Μητρώου και πρέπει να συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις μετοχικού κεφαλαίου που προβλέπονται από τη ρουμανική νομοθεσία.

2.5. Γραφείο αντιπροσωπείας (Representative office).

Ιδρύεται με άδεια από το Υπουργείο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Εμπορίου, Τουρισμού & Ελευθερίων Επαγγελματιών (Γεν. Δ/ση Εμπορικών Πολιτικών). Με την άδεια αυτή ορίζονται τα αντικείμενα και οι όροι δραστηριότητας για το γραφείο.

Αποτελεί το συνηθισμένο τρόπο έναρξης εταιρείας με διαμεσολαβητικές δραστηριότητες. Δεν έχει ξεχωριστή νομική οντότητα (από τη μητρική) και οι συνήθεις δραστηριότητές του περιορίζονται στους τομείς του μάρκετινγκ (διαφήμιση, προβολή προϊόντων, έρευνα αγοράς κλπ.) και άλλων βοηθητικών δραστηριοτήτων για λογαριασμό της μητρικής εταιρείας (λ.χ. επίβλεψη δικτύου πωλήσεων). Υπόκειται σε ετήσια φορολόγηση ύψους 4.000 €, για λήψη της άδειας λειτουργίας του, ενώ για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες που προσφέρει δεν υπόκειται σε φορολογία.

Το γραφείο αντιπροσωπείας δεν αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση της μητρικής εταιρείας στη Ρουμανία, ωστόσο, κατόπιν της λήψης της άδειας από το Υπουργείο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Εμπορίου-Τουρισμού & Ελευθεριών Επαγγελματιών, πρέπει να εγγραφεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του τοπικού Επιμελητηρίου και των φορολογικών αρχών. Επιπλέον, δεν μπορεί να προβεί σε απ' ευθείας εμπορικές και επιχειρηματικές συναλλαγές με άλλη εταιρεία (δηλαδή να εκδώσει απ' ευθείας τιμολόγια).

2.6. Κοινοπραξίες (Joint ventures)

Πρόκειται για μορφή στην οποία οι συμβαλλόμενοι εταίροι διατηρούν τη νομική τους αυτοτέλεια. Για τις "Joint Venture" δεν υφίστανται ειδικές νομικές ρυθμίσεις σύμφωνα με το Ρουμανικό Εμπορικό Νόμο αλλά εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις, που διέπουν τις εταιρίες, του εμπορικού κώδικα.

2.7. Λοιπές εταιρικές μορφές.

Οι λοιπές εταιρικές μορφές αφορούν σε νομικές μορφές εταιρειών που χρησιμοποιούνται ελάχιστα στη Ρουμανία, όπως:

- Η «societate in nume colectiv-SNC» (ομόρρυθμη εταιρεία),
- Η «societate in comandita simpla-SCS» (ετερόρρυθμη εταιρεία),

- Η «societate in comandita pe actiuni-SCA» (ετερόρρυθμη εταιρεία με μερίδια),
- Η «sole proprietorship» (ατομική / οικογενειακή επιχείρηση).

Σχετικά πρόσφατη ρουμανική νομοθεσία (Ν. 161/2003) προβλέπει τη λειτουργία Ομίλων Οικονομικών Συμφερόντων (Economic Interest Groups) και Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικών Συμφερόντων (European Economic Interest Groups), που σκοπό έχουν να προάγουν την οικονομική δραστηριότητα των μελών τους. Πρόκειται για κερδοσκοπικούς οργανισμούς, ασχέτως με το εάν εμπλέκονται σε καθαρά επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι εν λόγω Όμιλοι, αποτελούν νομικά πρόσωπα και από τη δημιουργίας τους, υποχρεούνται να εγγραφούν στην αρμόδια Υπηρεσία Εμπορικού Μητρώου.

Όλες οι παραπάνω εταιρικές μορφές είναι ως προς τα κύρια χαρακτηριστικά τους και τις εφαρμοζόμενες σ' αυτές διατάξεις εναρμονισμένες προς τις διατάξεις των κοινοτικών εταιρικών οδηγιών για το συντονισμό των εταιρικών λειτουργιών των κρατών μελών της Ε.Ε.

2. Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (πΓΔΜ)

1. 1. Γενικά

Η νομοθεσία της πΓΔΜ περί εταιρειών βασίζεται στο νόμο περί εμπορικών εταιρειών (Trade Companies Law, Official Gazette No. 28/2004), ο οποίος προβλέπει δύο γενικές κατηγορίες εταιρειών, τις εταιρείες και τις ατομικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στην πΓΔΜ:

- ιδρύοντας μια νέα εταιρεία (ένα από τα νομικά σχήματα που προβλέπει ο νόμος)
- συμμετέχοντας στο κεφάλαιο μιας ήδη υπάρχουσας εταιρείας
- αποκτώντας πακέτο μετοχών από Α.Ε. που υπάρχει ήδη στη χώρα
- ιδρύοντας θυγατρική εταιρεία
- ιδρύοντας γραφείο αντιπροσωπείας

Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις υποχρεούνται να λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία της πΓΔΜ και έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους εγχώριους επιχειρηματίες (εθνική μεταχείριση), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από νόμο

Οι εταιρείες είναι συνενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων που επενδύουν από κοινού χρήματα, ακίνητη περιουσία και άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται για την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και τα κέρδη ή/και ζημιές που προκύπτουν επιμερίζονται μεταξύ των επιχειρηματιών - εταίρων.

Είναι δυνατό στη χώρα να δημιουργηθούν και μονοπρόσωπες εταιρείες. Οι εταιρείες στην πΓΔΜ έχουν πλήρη νομική ανεξαρτησία.

Λογιστικό σύστημα

Εναρμόνιση λογιστικών προτύπων. Η υιοθέτηση του νέου λογιστικού συστήματος στην πΓΔΜ επιχειρεί την εναρμόνιση των λογιστικών κανόνων της πΓΔΜ με την IV Οδηγία της Ε.Ε. και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (International financial reporting standard (IFRS)).

Επαγγελματική κατοχύρωση και εκπαίδευση

Δεν υπάρχει σχολή λογιστών στην πΓΔΜ, ενώ για τους εκτιμητές (“evaluators”) και τους ορκωτούς λογιστές (“auditors”) η αρχή ιδιωτικοποιήσεων (“Privatization Agency”) εξέδιδε έως την 01.01.2005, πιστοποιητικά εξασκήσεως επαγγέλματος.

Σύγκριση δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων

Οι εταιρείες στην πΓΔΜ είναι υποχρεωμένες να δημοσιεύουν και να εκδίδουν τον ισολογισμό και τον λογαριασμό εκμεταλλεύσεως, αλλά δεν υποχρεούνται να εκδίδουν στοιχεία ταμειακής ρευστότητας (“cash flow”) από τα οποία φαίνεται η χρηματοοικονομική εικόνα της επιχείρησης. Οι οικονομικές εκθέσεις που γίνονται, όπως ο ισολογισμός και ο λογαριασμός εκμεταλλεύσεως δεν είναι συγκρίσιμες με τις αντίστοιχες άλλων χωρών.

Ενίσχυση από την Παγκόσμια Τράπεζα

Η Παγκόσμια Τράπεζα προσπαθεί μέσω του προγράμματος REPARIS (Program of Accounting Reform and Institutional Strengthening) να εναρμονίσει τα πρότυπα της πΓΔΜ με τα διεθνή πρότυπα και να διασφαλίσει την ανεξαρτησία των επαγγελματιών των λογιστών, “evaluators”, “auditors” έναντι του Υπουργείου Οικονομικών. Την 08.12.2006, με την μεσολάβηση της Παγκόσμιας Τράπεζας εξασφαλίσθηκε η χρηματοδότηση του συστήματος από την Ολλανδία (€3,7 εκατ.) και την Αυστρία (€850.000).

1.2. Μορφές επιχειρήσεων

Η νομοθεσία προβλέπει πέντε (5) κύριες μορφές εταιρικών σχημάτων τις εξής:

- ❖ Ομόρρυθμες εταιρείες (General Partnerships),
- ❖ Ετερόρρυθμες εταιρείες (Limited Partnerships),
- ❖ Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης-Ε.Π.Ε. (Limited Liability Companies),
- ❖ Ανώνυμες εταιρείες (Joint Stock Companies),
- ❖ Ετερόρρυθμες Μετοχικές εταιρείες (Limited Partnerships by Shares).

Με την ίδρυσή τους, οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να καταγραφούν στο εμπορικό μητρώο (Trade Registry), σ' ένα από τα τρία πρωτοβάθμια δικαστήρια (Basic Courts) της πΓΔΜ, των Σκοπίων, του Μοναστηρίου και του Στιπ, ανάλογα με την έδρα της εταιρείας. Καταχώρηση στο μητρώο απαγορεύεται αν στο ίδιο πρωτοβάθμιο δικαστήριο έχει ήδη καταγραφεί άλλη εταιρεία με το ίδιο όνομα και το ίδιο αντικείμενο.

2.1. Ομόρρυθμη εταιρεία - Javno Trgovsko Drustvo (J.T.D.)

Αποτελεί ένωση δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων και οι εταίροι είναι υπεύθυνοι από κοινού, αλλά και ο καθένας ξεχωριστά για το σύνολο των υποχρεώσεων και των χρεών της εταιρείας. Η σύστασή της απαιτεί τη σύναψη εταιρικής συμφωνίας (Partnership Agreement) και ακολούθως εγγραφή της στο ειδικό μητρώο. Οι υπογραφές των εταίρων πρέπει να θεωρηθούν από συμβολαιογράφο. Το κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από τις συνεισφορές των εταίρων σε χρήματα, είδος, δικαιώματα, εργασία ή υπηρεσίες. Η χρηματική αξία των μη- χρηματικών συνεισφορών προσδιορίζεται από τους εταίρους. Δεν υπάρχει ανώτατο ή κατώτατο όριο καταχωρημένου κεφαλαίου, ούτε προσδιορίζεται η αναλογική σχέση μεταξύ χρηματικών και μη- χρηματικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Η διεύθυνση της εταιρείας μπορεί να αναληφθεί από οποιονδήποτε από τους εταίρους.

Διαδικασία ίδρυσης

Η διαδικασία ίδρυσης της εταιρείας απαιτεί τη συμπλήρωση των ακόλουθων εντύπων:

- Αίτηση (E3), της οποίας και οι πέντε σελίδες υπογράφονται
- Απόφαση Καταχώρησης (E4). Το έντυπο είναι κενό ώστε να συμπληρωθεί από το δικαστήριο όταν δοθεί η έγκριση.
- Συμπλήρωμα 1 (E5). Περιέχει στοιχεία για την εταιρεία (ονομασία, διεύθυνση κλπ) και στοιχεία τουλάχιστον ενός ομόρρυθμου εταίρου, καθώς και τη συντομογραφία “JTD” (Javno Trgovsko Drustvo - O.E.)
- Συμπλήρωμα 2 (E6). Περιέχει τα στοιχεία όλων των εταίρων, καθώς και πληροφορίες για την συνεισφορά ενός εκάστου, τις ευθύνες, κλπ. Οι χρηματικές συνεισφορές κατατίθενται στον μόνιμο τραπεζικό λογαριασμό (giro account) της εταιρείας.
- Συμπλήρωμα 3 (E7). Περιγραφή δραστηριότητας της εταιρείας στο εσωτερικό της χώρας.
- Συμπλήρωμα 4 (E8). Περιγραφή δραστηριότητας της εταιρείας στο εξωτερικό.
- Συμπλήρωμα 5 (E9). Περιγραφή υποχρεώσεων έναντι τρίτων
- Συμπλήρωμα 6 (E10). Νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας
- Συμπλήρωμα 7 (E11).
- Νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας στις εκτός συνόρων δραστηριότητες

Τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να συνοδεύονται και από τα εξής:

- Εταιρική συμφωνία, με υπογραφές των εταίρων (θεώρηση συμβολαιογράφου).
- Υπεύθυνη δήλωση διορισμού των υπευθύνων διευθυντών (θεώρηση συμβολαιογράφου).
- Υπεύθυνη δήλωση ότι οι δραστηριότητες της εταιρείας είναι σύμφωνες με το Νόμο.
- Έντυπο με θεωρημένες υπογραφές των νομίμων εκπροσώπων της εταιρείας.
- Ανακοίνωση που θα καταχωρηθεί στην εφημερίδα της κυβέρνησης.
- Απόδειξη πληρωμής των αναγκαίων τελών.

2.2. Ετερόρρυθμη εταιρεία - Komadnitno Drustvo (K.D.)

Η Ετερόρρυθμη εταιρεία αποτελεί ένωση δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων. Τουλάχιστον ένας εταίρος είναι υπεύθυνος για το σύνολο των χρεών και υποχρεώσεων της εταιρείας (ομόρρυθμος εταίρος) και τουλάχιστον ένας ευθύνεται μέχρι του ποσού της συνεισφοράς του (ετερόρρυθμος εταίρος). Η σύστασή της απαιτεί τη σύνταξη Εταιρικής Συμφωνίας (Partnership Agreement) και ακολούθως καταγραφή στο ειδικό Μητρώο. Η συμμετοχή του ομορρύθμου εταίρου στο κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 1/5 του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας. Μόνο ο ομόρρυθμος εταίρος αναλαμβάνει τη διεύθυνση της εταιρείας, ο οποίος έχει και την ευθύνη για την καταχώρηση της εταιρείας στο Μητρώο.

Διαδικασία ίδρυσης

Για την ίδρυση της εταιρείας συμπληρώνονται τα ίδια έντυπα και συνοδεύονται από τα ίδια έγγραφα όπως και για τις Ο.Ε. με τη διαφορά ότι το έντυπο Ε5: πρέπει να περιέχει στοιχεία τουλάχιστον ενός ομόρρυθμου εταίρου, καθώς και τη συντομογραφία “K.D.” (Komadnitno Drustvo - E.E.). Τέλος, η καταχώρηση των ονομάτων των ετερόρρυθμων εταίρων δεν είναι αναγκαία.

2.3. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης - Drustvo so Ogranicena Odgovornost (D.O.O.)

Η σύστασή της απαιτεί ιδρυτική πράξη και ακολούθως εγγραφή στο ειδικό μητρώο. Ο αριθμός των συμμετεχόντων μπορεί να είναι από ένα έως πενήντα δικαιούχους. Αν πρόκειται για μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. η σύσταση της γίνεται με απλή δήλωση θεωρημένη από συμβολαιογράφο.

Το ελάχιστο κεφάλαιο για τη σύσταση της εταιρείας είναι €5.000 (το ισοδύναμό τους σε δηνάρια). Το ποσό του βασικού κεφαλαίου πρέπει να διαιρείται ακέραια προς το 100. Τα μερίδια δεν μπορεί να είναι μικρότερα των

€100. Αν το κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από ρευστό, το 50% πρέπει να πληρωθεί κατά την καταχώρηση της εταιρείας στο μητρώο, ενώ αν η συνεισφορά είναι σε είδος, το ποσοστό της καταβολής ανέρχεται στο 100%. Οι συμμετοχές των εταίρων δεν είναι απαραίτητο να είναι ισόποσες. Επίσης, δεν μπορεί να είναι σε εργασία ή υπηρεσίες, ενώ, όταν αφορούν σε ακίνητη ιδιοκτησία ή άλλα μη χρηματικά δικαιώματα πρέπει να εκτιμηθούν από εγκεκριμένους ορκωτούς λογιστές.

Η διοίκηση της εταιρείας αποτελείται από τη συνέλευση των ιδρυτών (Assembly of the Founders) και τους διευθυντές (Managers). Σε περίπτωση που η Ε.Π.Ε. έχει είτε:

(α) βασικά περιουσιακά στοιχεία άνω των € 100.000 είτε

(β) πάνω από 20 ιδρυτές ή

(γ) πάνω από 200 εργαζομένους

Τότε υποχρεούται να συστήσει εποπτικό συμβούλιο. Ο διευθυντής της Ε.Π.Ε. μπορεί και να μην είναι εταίρος.

Διαδικασία ίδρυσης

Για την ίδρυση της εταιρείας θα πρέπει να συμπληρωθούν τα ίδια έντυπα και να συνοδεύονται από τα ίδια έγγραφα όπως και στις Ο.Ε. με τη διαφορά ότι:

- Το Ε5, πρέπει να περιέχει τα στοιχεία είτε όλων των εταίρων, είτε της πλειοψηφίας, είτε τουλάχιστον ενός των εταίρων, καθώς και τη συντομογραφία “DOO” (Drustvo so Ogranicensa Odgovornost - Ε.Π.Ε.) και για τις μονοπρόσωπες την συντομογραφία “DOOEL” (Drustvo so Ogranicensa Odgovornost Osnovano od Edno Lice).
- Υποβάλλεται η συμφωνία σύστασης της Ε.Π.Ε. (δεν χρειάζεται θεώρηση από συμβολαιογράφο) ή αντίστοιχα η δήλωση σύστασης της Ε.Π.Ε., αν είναι μονοπρόσωπη (με θεώρηση από συμβολαιογράφο).
- Υποβάλλεται βεβαίωση από την τράπεζα ότι έχει κατατεθεί το αναγκαίο εταιρικό βασικό κεφάλαιο.
- Υποβάλλεται αναφορά από ορκωτό λογιστή, για την αξία των μη-χρηματικών περιουσιακών στοιχείων της Ε.Π.Ε..

· Καταβάλλεται το ελάχιστο του κατατεθειμένου κεφαλαίου €5.000, ισόποσο σε δηνάρια πΓΔΜ.

2.4. Ανώνυμη Εταιρεία – Akcionersko Drustvo (A.D.)

Η σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας απαιτεί τη σύνταξη ιδρυτικής πράξης (Statutes) και εγγραφή της στο ειδικό μητρώο. Ο ελάχιστος αριθμός μετόχων είναι δύο. Το ελάχιστο κεφάλαιο που απαιτείται είναι €50.000 (σε δηνάρια), εάν η εταιρεία ιδρύεται με δημόσια εγγραφή και €25.000 αν πρόκειται για ιδιωτική/άμεση ίδρυση. Στην περίπτωση που κάποια Α.Ε. πρόκειται να ασχοληθεί με τραπεζικές, ασφαλιστικές ή χρηματιστηριακές εργασίες, το ελάχιστο κεφάλαιο προσδιορίζεται από ξεχωριστό νόμο. Το κεφάλαιο αποτελείται από τις συνεισφορές των εταίρων σε χρήματα, είδος, δικαιώματα, όχι όμως εργασία ή υπηρεσίες. Η αξία των συνεισφορών σε είδος προσδιορίζεται από εγκεκριμένους ανεξάρτητους εκτιμητές και αναφέρεται στο καταστατικό της εταιρείας.

Κατά την ίδρυση της εταιρείας και πριν καταχωρηθεί στο μητρώο, κάθε εταίρος πρέπει να καταθέσει τουλάχιστον το 1/4 της συνεισφοράς του σε χρήμα, ενώ το μέρος της συνεισφοράς σε είδος ή δικαιώματα πρέπει να καταβληθεί πλήρως (αλλά όχι λιγότερο από €12.500). Το υπόλοιπο των χρηματικών εισφορών πρέπει να καταβληθεί σε μια ή περισσότερες δόσεις, εντός περιόδου τριών ετών από την εγγραφή της εταιρείας στο μητρώο. Η εταιρεία θεωρείται ότι έχει ιδρυθεί όταν έχει ολοκληρωθεί η διάθεση των μετοχών. Προβλέπονται δύο τύποι διοίκησής της (διοικητικό συμβούλιο- Managing Board ή εποπτικό συμβούλιο -Supervisory Board).

Υπάρχουν ορισμένες διαφορές μεταξύ των δύο τύπων ίδρυσης της Α.Ε. Η διαδικασία για την καταχώρηση Α.Ε. με βάση “διαδοχική” ίδρυση (με δημόσια πρόσκληση) είναι περισσότερο περίπλοκη, λόγω της ανάγκης διασφάλισης των μετόχων. Στην παρούσα εργασία αναφέρονται οι διαδικασίες για την Α.Ε. που προκύπτει από “άμεση” ίδρυση.

Διαδικασία ίδρυσης

Για την ίδρυση της εταιρείας συμπληρώνονται τα ίδια έντυπα όπως και για τις Ο.Ε., με τη διαφορά ότι:

- Στο έντυπο Ε5: αναφέρεται η ονομασία και η διεύθυνση των κεντρικών γραφείων της εταιρείας. Στην ονομασία προστίθεται η συντομογραφία Α.Δ. (Akcionersko Društvo).
- Στο έντυπο Ε10: αναφέρονται τα ονόματα των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της εταιρείας, με τους αντίστοιχους τίτλους τους
- Πρέπει να υποβάλλεται το συμπλήρωμα 18 (έντυπο αρ.22/ Ε22) στο οποίο επισυνάπτεται το καταστατικό της Α.Ε., θεωρημένο από συμβολαιογράφο.
- Πρέπει να υποβάλλεται η ιδρυτική πράξη της Α.Ε., καθώς και το καταστατικό της.
- Πρέπει να υποβάλλονται έγγραφα για τη μεταβίβαση των μετοχών
- Πρέπει να υποβάλλονται τα πρακτικά της ιδρυτικής συνέλευσης της Α.Ε.
- ελάχιστο κατατεθειμένο κεφάλαιο €50.000, ισόποσο σε δηνάρια πΓΔΜ.
- Πρέπει να υποβάλλεται βεβαίωση από την τράπεζα ότι έχει κατατεθεί το αναγκαίο εταιρικό βασικό κεφάλαιο.
- Πρέπει να κατατεθεί αναφορά από ορκωτό λογιστή για την αξία των μη-χρηματικών περιουσιακών στοιχείων της Ε.Π.Ε..

2.5. Μετοχική ετερόρρυθμη εταιρεία - Komanditno Društvo so Akciji (Κ.Δ.Α.)

Η εταιρεία αυτή μπορεί να συσταθεί από τουλάχιστον πέντε ιδρυτές, εκ των οποίων ο ένας τουλάχιστον πρέπει να είναι ομόρρυθμος εταίρος. Ο αριθμός των ετερόρρυθμων εταίρων δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών. Για τη σύσταση απαιτείται εταιρική συμφωνία οι δε υπογραφές των ιδρυτών πρέπει να θεωρηθούν από συμβολαιογράφο. Αφού συσταθεί, η εταιρεία εγγράφεται στο μητρώο.

Το βασικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από μετοχές. Οι σχέσεις μεταξύ των εταίρων είναι όμοιες με αυτές που προβλέπονται για τις Ετερόρρυθμες Εταιρίες. Σε όλες οι υπόλοιπες δραστηριότητες της εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις Ομόρρυθμες Εταιρίες.

Η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από ομόρρυθμο (-ους) εταίρο (-ους) άμεσα, ή με εκχώρηση των αρμοδιοτήτων τους σε διευθυντικά στελέχη της εταιρείας. Για τον έλεγχο της διοίκησης είναι δυνατή η σύσταση εποπτικού συμβουλίου, το οποίο αποτελείται μόνον από ετερόρρυθμους εταίρους.

Διαδικασία ίδρυσης

Για την ίδρυση της εταιρείας πρέπει να συμπληρώνονται τα ίδια έντυπα και συνοδεύονται από τα ίδια έγγραφα όπως και για τις Ο.Ε., με τη διαφορά ότι:

- Στο έντυπο Ε5: πρέπει να αναφέρονται στοιχεία για την εταιρεία (ονομασία, διεύθυνση κλπ), καθώς και η συντομογραφία “ΚΔΑ” (Komanditno Društvo so Akcij: Μ.Ε.Ε.) επίσης
- Πρέπει να κατατίθεται αναφορά από ορκωτό λογιστή για την αξία των μη-χρηματικών περιουσιακών στοιχείων της Ε.Π.Ε..

2.6. Ατομική επιχείρηση

Ο επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται ατομικά πρέπει να είναι μόνιμος κάτοικος της χώρας. Ευθύνεται πλήρως για το σύνολο των υποχρεώσεων και των χρεών της επιχείρησης έναντι των τρίτων και υποχρεούται να έχει καταχωρήσει την εταιρεία του στο εμπορικό μητρώο.

Διαδικασία ίδρυσης

Για την ίδρυση ατομικής επιχείρησης ο “ατομικός” επιχειρηματίας συμπληρώνει αίτηση με τα ακόλουθα στοιχεία: ονοματεπώνυμο, τόπος κατοικίας, εμπορική ονομασία επιχείρησης, διεύθυνση της επιχείρησης, είδος δραστηριότητας, τηλέφωνο, Fax, E-mail κλπ.

2.7. Υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας

Με τον όρο αλλοδαπή εταιρεία νοείται η εταιρεία ή η ατομική επιχείρηση που ιδρύθηκε βάσει της νομοθεσίας της χώρας της έδρας της. Για την ίδρυση από αλλοδαπό (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) θυγατρικής εταιρείας στην πΓΔΜ προϋπόθεση είναι η μητρική εταιρεία να έχει ήδη καταγραφεί στα Μητρώα της χώρας καταγωγής, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο ετών.

Διαδικασία ίδρυσης

Οι διατάξεις για την ίδρυση είναι ίδιες, όπως και για τα ημεδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα. Επιπλέον όμως στην αίτηση ίδρυσης πρέπει να υποβάλλεται και κατάλογος με στοιχεία για τα αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδρυτές της εταιρείας. Στην περίπτωση που ο ιδρυτής είναι φυσικό πρόσωπο, κατατίθεται μεταφρασμένο φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου του, ενώ αν είναι νομικό πρόσωπο καταθέτονται επικυρωμένα αντίγραφα ή πρωτότυπα της πράξης καταχώρησης της εταιρείας στο αντίστοιχο μητρώο της χώρας προέλευσης.

2.8. Γραφείο αντιπροσωπείας

Για όσους αλλοδαπούς επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν με βάση την εθνική τους νομοθεσία, υπάρχει η δυνατότητα ίδρυσης γραφείου αντιπροσωπείας, το οποίο δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα. Έχει περιορισμένο εύρος δραστηριοτήτων, εκπόνηση ερευνών αγοράς, σύνταξη συμβολαίων για εισαγωγές ή εξαγωγές και απαγορεύεται να έχει παραγωγική/εμπορική δραστηριότητα στην πΓΔΜ. Το γραφείο αντιπροσωπείας υποχρεούται να έχει καταχωρηθεί στο ειδικό μητρώο για τα ξένα γραφεία αντιπροσωπείας. Μειονέκτημα του γραφείου αντιπροσωπείας είναι ότι δεν μπορεί να διενεργεί εμπορικές συναλλαγές, παρά μόνο διαφήμιση της μητρικής εταιρείας.

Διαδικασία ίδρυσης

Η ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας γίνεται με έγγραφη αίτηση στο, κατά περίπτωση, αρμόδιο υπουργείο της πΓΔΜ. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να έχει ως εξής:

- να αναφέρει το όνομα της μητρικής εταιρείας, του γραφείου αντιπροσωπείας και τον τόπο της έδρας.
- να αναγράφει το είδος των εργασιών του γραφείου.
- να επισυνάπτεται πρωτότυπο και αντίγραφο των εγγράφων καταχώρησης της μητρικής εταιρείας στα οικεία μητρώα της χώρας προέλευσης, στο οποίο περιέχονται τα στοιχεία της καταχώρησης.
- να επισυνάπτεται το επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) του γραφείου.
- να επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση, του αλλοδαπού προσώπου, ότι θα δραστηριοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία περί γραφείων αντιπροσωπείας.
- να εμπεριέχει απόφαση που ορίζει τον υπεύθυνο του γραφείου
- να εμπεριέχει στοιχεία για τους κατοίκους της πΓΔΜ, που πρόκειται να απασχοληθούν στο γραφείο.
- να επισυνάπτεται έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας, εάν η δραστηριότητα αφορά χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.
- να επισυνάπτεται έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, εάν πρόκειται για γραφείο αντιπροσωπείας ξένης ασφαλιστικής εταιρείας.

Καταχωρήσεις στο Εμπορικό Μητρώο

Η συμπλήρωση της αίτησης γίνεται από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της εταιρείας, υποβάλλεται σε πρωτότυπο, συμπληρωμένο στην τοπική γλώσσα και στο κυριλλικό αλφάβητο. Όλα τα έντυπα της αίτησης υπογράφονται στην πρώτη και πέμπτη (τελευταία) σελίδα, εκτός της καθ' εαυτού αίτησης, και των εντύπων Ε5, θεωρημένων υπογραφών και ανακοίνωσης στο ΦΕΚ. Τα έξοδα καταχώρησης της αίτησης είναι 1.200 δηνάρια, της απόφασης καταχώρησης 2.500 δηνάρια και της ανακοίνωσης στην εφημερίδα της κυβέρνησης 800 δηνάρια.

Ενέργειες μετά την καταχώρηση στο Μητρώο

Καταγραφή για ταξινόμηση της δραστηριότητας στη Στατιστική Υπηρεσία (συνολικό κόστος: περίπου 1.000 δηνάρια).

Καταγραφή στα τελωνειακά μητρώα (για εταιρείες με δραστηριότητα στο εξωτερικό), (συνολικό κόστος: περίπου 100 δηνάρια).

Άνοιγμα λογαριασμού (συνολικό κόστος: περίπου 100-150 δηνάρια)

2.9 Θυγατρική εταιρεία - υποκατάστημα

Η ίδρυση υποκαταστήματος γίνεται με έγγραφη αίτηση στο οικείο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, στην οποία περιέχονται:

- πιστοποιητικό καταχώρησης της μητρικής εταιρείας στα οικεία μητρώα της χώρας προέλευσης, στο οποίο περιέχονται τα στοιχεία της καταχώρησης
- θεωρημένο αντίγραφο της ιδρυτικής πράξης ή/και του καταστατικού της μητρικής εταιρείας και βεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές ότι το καταστατικό της ισχύει ακόμη
- κατάλογο των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του υποκαταστήματος
- απόφαση του αρμόδιου οργάνου της επιχείρησης για την ίδρυση του υποκαταστήματος
- θεωρημένο αντίγραφο του εγκεκριμένου ισολογισμού της επιχείρησης και τη συνοδευτική αναφορά του διοικητικού συμβουλίου
- περιγραφή των δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιούνται από το υποκατάστημα.

3. Βουλγαρία

1.1 Γενικά

Τα σχετικά με την ίδρυση των εμπορικών εταιρειών στην Βουλγαρία ρυθμίζει ο Εμπορικός Νόμος (ΦΕΚ 48/1991, που τροποποιήθηκε τελευταία ΦΕΚ 58/2003).

Συμμετοχή των εταίρων

Οι εταίροι μπορεί να είναι δύο ή περισσότεροι – ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Ειδικά Χαρακτηριστικά

Η «γενική συμμετοχή» είναι ένωση δύο ή περισσότερων νομικών ή φυσικών προσώπων που προσωπικά, από κοινού και απεριορίστως είναι υπόλογοι έναντι των πιστωτών για τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτήν την συμμετοχή. Η «περιορισμένη συμμετοχή» προϋποθέτει έναν ή περισσότερους γενικούς εταίρους (ομόρρυθμους), οι οποίοι φέρουν απεριόριστη ευθύνη και έναν ή περισσότερους (ετερόρρυθμους) εταίρους των οποίων η ευθύνη φθάνει μέχρι την συμπεφωνημένη κεφαλαιακή συμμετοχή.

Η «μετοχική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» έχει γενικούς εταίρους οι οποίοι φέρουν απεριόριστη ευθύνη και τουλάχιστον τρεις μετόχους με περιορισμένη ευθύνη, των οποίων οι υποχρεώσεις φθάνουν μέχρι το ποσοστό της συμμετοχής τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, προκειμένου να συμμετέχει αλλοδαπός, ως γενικός εταίρος, σε οποιαδήποτε εταιρεία πρέπει να είναι κάτοικος Βουλγαρίας.

1.2. Μορφές επιχειρήσεων

Οι εμπορικές εταιρείες μπορούν να έχουν τις εξής μορφές:

- ❖ «Γενικής Συμμετοχής» (S.D.),
- ❖ «Περιορισμένης Συμμετοχής» (K.D.),
- ❖ «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης» (O.O.D.),
- ❖ «Ανώνυμη Εταιρεία» (A.D.),
- ❖ «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης» (K.D.A.).

2.1. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης – (O.O.D.)

Στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, σύμφωνα με τη Νομοθεσία της Βουλγαρίας, μπορεί να συμμετέχουν ένας ή περισσότεροι μέτοχοι. Εάν ολόκληρο το κεφάλαιο της εταιρείας ανήκει σε έναν μέτοχο, τότε υπάρχει η «μονοπρόσωπη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» (E.O.O.D.). Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την ίδρυση μίας Μονοπρόσωπής Ε.Π.Ε. (E.O.O.D.) είναι 5.000 λέβα (περίπου 2.565 €).

Το ελάχιστο ποσό συμμετοχής κάθε μετόχου δεν πρέπει να είναι μικρότερο από 10 λέβα. Η συνεισφορά στο ιδρυτικό κεφάλαιο μπορεί να καταβάλλεται σε μετρητά ή σε είδος. Κατά την σύσταση της εταιρείας, το 70% τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να έχει καταβληθεί. Επίσης, κάθε μέτοχος πρέπει να έχει καταβάλει το ένα τρίτο της συμμετοχής του και όχι λιγότερο από 10 λέβα.

Η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία είναι και το ανώτατο όργανο που λαμβάνει της αποφάσεις. Η διοίκηση συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Οι μέτοχοι ψηφίζουν σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό της εταιρείας.

Η γενική συνέλευση της επιχείρησης διορίζει έναν ή δύο διευθυντές και για χρονική περίοδο που προκύπτει από το καταστατικό της εταιρείας. Δεν υπάρχουν περιορισμοί εθνικότητας για τον ορισμό διευθυντών σε μία Ε.Π.Ε., σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο.

Ειδικά χαρακτηριστικά:

Εάν η επιχείρηση απασχολεί περισσότερους από 30 εργαζόμενους, οι τελευταίοι έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στη γενική συνέλευση της εταιρείας και μάλιστα με αποφασιστική ψήφο.

2.2 Ανώνυμη Εταιρεία (A.D.)

Σύμφωνα με το Νόμο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των Ανώνυμων Εταιρειών στη Βουλγαρία οι μέτοχοι της εταιρίας μπορεί να είναι ένας ή περισσότεροι.

Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την ίδρυση της εταιρείας είναι τα 50.000 λέβα (περίπου 25.650 €).

Η μικρότερη αξία της μετοχής δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 1.000 λέβα. Η εταιρεία μπορεί να εκδώσει ονομαστικής, κοινές ή προνομιούχες μετοχές. Οι μετοχές αυτές μεταβιβάζονται ελεύθερα. Τουλάχιστον το 25% του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης θα πρέπει να έχει καταβληθεί κατά την ίδρυση της εταιρείας. Οι συνεισφορές στο ιδρυτικό κεφάλαιο μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος.

Η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από τη γενική συνέλευση των μετόχων, όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σύμφωνα με το σύστημα διοίκησης του ενός τρίτου, η γενική συνέλευση ορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο μπορεί να αποτελείται από 3 έως 9 μέλη. Ο ακριβής αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ορίζεται από το καταστατικό της. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα

πρέπει να είναι περισσότερα από τα εκτελεστικά. Σύμφωνα μάλιστα με το διοικητικό σύστημα των δύο τρίτων, η γενική συνέλευση ορίζει και το «επιβλέπον σώμα» που αποτελείται από 3 έως 7 μέλη. Το «επιβλέπον σώμα» αποτελεί όργανο της επιχείρησης που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελείται από 3 έως 9 μέλη. Τα μέλη των εκτελεστικών σωμάτων εκλέγονται και στις δύο περιπτώσεις για 5 χρόνια. Για την αρχική, μετά την ίδρυση της εταιρείας, περίοδο η θητεία των μελών και των δύο σωμάτων μπορεί να ορισθεί για 3 χρόνια.

Όπως ισχύει και για της Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης έτσι για στις Ανώνυμες, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο στη χώρα υπάρχουν περιορισμοί εθνικότητας για τους διευθυντές .

Σύμφωνα με το Νόμο τα ελάχιστα όρια κεφαλαίου για ορισμένες επιχειρήσεις ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας που ασκούν είναι τα παρακάτω:

- Για την ίδρυση τραπεζών 10.000.000 λέβα
- Για την ίδρυση ασφαλιστικών εταιρειών ζωής και προσωπικών ατυχημάτων 2.000.000 λέβα
- Για την ίδρυση ασφαλιστικών εταιρειών ακινήτων: 3.000.000 λέβα
- Για την ίδρυση εταιρειών ανασφάλισης: 4.000.000 λέβα
- Για την ίδρυση επενδυτικών εταιρειών: 5.000.000 λέβα

2.3. Παράρτημα επιχείρησης

Τα ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα μπορούν να εγγράψουν παραρτήματα επιχειρήσεων στα επιμέρους Εμποροδικεία της χώρας.

Τα παραρτήματα αυτά δεν αποτελούν ξεχωριστές νομικές οντότητες σύμφωνα με το ισχύον νομικό καθεστώς. Μάλιστα, οφείλουν να τηρούν ξεχωριστά λογιστικά βιβλία.

2.4. Γραφείο αντιπροσωπείας

Τα Γραφεία Αντιπροσώπευσης προβλέπονται στον Νόμο για την ενθάρρυνση των επενδύσεων (Φ.Ε.Κ. 37/2004).

Το Γραφείο Εμπορικής Αντιπροσώπευσης ενσωματώνεται στα Εμπορικά Μητρώα του Εμπορικού & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σόφιας. Τα σχετικά με την Πτώχευση ενός τέτοιου Γραφείου περιλαμβάνονται στο 4^ο Μέρος του Εμπορικού Νόμου.

Σχετικά με τους κανόνες κατά των τραστ ισχύει ο Νόμος για την Προστασία του Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 52/1998) και η τελευταία τροποποίηση (ΦΕΚ 107/2003).

4. ΑΛΒΑΝΙΑ

1.1 Γενικά

Οι νόμοι, οι οποίοι συνιστούν ουσιαστικά το εταιρικό δίκαιο και κατ' επέκταση ορίζουν το λεγόμενο εταιρικό καθεστώς στην Αλβανία, είναι οι ακόλουθοι:

- Νόμος 7638/19.11.1992 «Περί Εμπορικών Εταιρειών»
- Νόμος 7667/28.01.1993 «Περί Μητρώου Εταιρειών»

Το Μητρώο Εμπορικών Εταιρειών τηρείται στο Πρωτοδικείο Τιράνων. Η εγγραφή σ' αυτό είναι υποχρεωτική για όλες τις εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Αλβανία.

Σύμφωνα με το Αλβανικό Εταιρικό Δίκαιο οιαδήποτε μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας συντελείται μόνο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Η διαδικασία ιδρύσεως οιασδήποτε μορφής εταιρείας βασίζεται στον νόμο 7638/19.11.1992 και συνοπτικά έχει ως εξής:

- Εγγραφή στο Μητρώο Εμπορικών Εταιρειών, εφόσον υπάρχουν σωρευτικά τα ακόλουθα έγγραφα
- Σχετική αίτηση εγγραφής της εμπορικής εταιρείας σε μία δικαστική αρχή.
- Πράξη σύστασης της Εταιρείας.
- Καταστατικό Εταιρείας.
- Απόδειξη κατάθεσης σε κάποια τράπεζα, που λειτουργεί στην Αλβανία, του αρχικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με την αλβανική νομοθεσία το ιδρυτικό κεφάλαιο εταιρείας υπό την μορφή Ε.Π.Ε. δεν θα πρέπει να είναι λιγότερο των 100.000 περίπου LEK – περίπου 830 ευρώ).

Το αντίστοιχο ελάχιστο κεφάλαιο για την ίδρυση Α.Ε. (χωρίς κρατική συμμετοχή) είναι 2.000.000 LEK (περίπου 16.500 ευρώ). Ενώ με κρατική συμμετοχή ανέρχεται σε 10.000.000 LEK (περίπου 83.000 ευρώ).

Το κεφάλαιο της Α.Ε. πρέπει να εγγραφεί εξ' ολοκλήρου και με την εγγραφή της εταιρείας πρέπει να κατατεθεί τουλάχιστον το 25%.

Όλα τα προαναφερθέντα έγγραφα θα πρέπει να υπογραφούν από τους εταίρους ενώπιον συμβολαιογράφου του Κράτους, ο οποίος και επικυρώνει τις υπογραφές.

Για την ίδρυση οποιασδήποτε εταιρεία απαιτείται επιπλέον άδεια από τις φορολογικές αρχές της χώρας. Η άδεια αυτή αποκτάται με την εγγραφή της επιχείρησης στο Γραφείο Φορολογίας.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοσή της είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Σχετική αίτηση.
- Επικυρωμένη από δικηγόρο φωτοτυπία του διαβατηρίου.
- Πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές δραστηριότητες της επιχείρησης.
- Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας του χώρου που θα εγκατασταθεί η επιχείρηση ή συμβόλαιο ενοικίασης.
- Υπεύθυνη δήλωση για τα αναμενόμενα έσοδα και έξοδα της επιχείρησης μέχρι το τέλος του έτους.
- Απόφαση εγγραφής στο Εμπορικό Μητρώο.
- Πιστοποιητικό εγγραφής στο Εμπορικό Επιμελητήριο.
- Εντολή πληρωμής του τέλους εγγραφής (20.000 LEK, περίπου 170 ευρώ).
- Απόδειξη πληρωμής δημοτικών/τοπικών φόρων.
- Σύμβαση μεταξύ επιχείρησης και Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, εφόσον το αντικείμενο της εταιρικής δραστηριότητας χρήζει σχετικής αδείας από τον Αλβανικό νόμο.

2.1. **Μορφές Επιχειρήσεων**

Όπως προαναφέρθηκε οι επιχειρήσεις στην Αλβανία μπορούν να ιδρυθούν μόνο ως νομικά πρόσωπα και μπορούν να πάρουν τις εξής εταιρικές μορφές:

- ❖ Ομόρρυθμη Εταιρείας (Partnership)
- ❖ Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Limited Partnership) και
- ❖ Ανώνυμη Εταιρεία (Joint Stock Company).

Επιπλέον, αλλοδαποί επενδυτές μπορούν να δραστηριοποιηθούν στη χώρα μέσω:

- ❖ υποκαταστήματος ή
- ❖ γραφείου αντιπροσωπείας

Με εγγραφή τους στις κατά τόπους δικαστικές αρχές. Ως προς τα φορολογικά τους ζητήματα λογίζονται ως αλβανικά νομικά πρόσωπα.

5. Σερβία - Μαυροβούνιο

1.1. Γενικά

Τα σχετικά με την ίδρυση, τις μορφές, τη δομή και την εν γένει δραστηριότητα μίας επιχείρησης στη χώρα προβλέπονται από τον ομοσπονδιακό νόμο για τις επιχειρήσεις (1996), ο οποίος τροποποιήθηκε το 2002 και διέπεται από δύο βασικές αρχές:

α) Αλλοδαπά πρόσωπα μπορούν να επενδύσουν στη χώρα με τους ίδιους όρους που παρέχονται στα εγχώρια φυσικά και νομικά πρόσωπα

β) Διεθνής συμφωνία που χορηγεί ευνοϊκότερο καθεστώς σε αλλοδαπά πρόσωπα υπερισχύει της εσωτερικής νομοθεσίας.

Η διαδικασία σύστασης μιας εταιρείας εξαρτάται από το συμβόλαιο ή τη συμφωνία δημιουργίας μιας επένδυσης και είναι η ίδια για όλους τους τύπους εταιρειών. Το συμβόλαιο ή η συμφωνία της επένδυσης πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία που αφορούν στην εγκατάσταση, στην εκπροσώπηση και στη λειτουργία της εταιρείας.

Πριν την έναρξη της λειτουργίας της εταιρείας και ανάλογα με τον τομέα δραστηριοποίησής της διεξάγονται αγορανομικοί, υγειονομικοί, εργασιακοί και περιβαλλοντικοί έλεγχοι.

Η καταχώρηση της εταιρείας από 01.01.2005 γίνεται, μετά τη διεξαγωγή όλων των ελέγχων, σε ειδική κρατική υπηρεσία (Agency for registration of companies).

Κάθε επιχείρησης που ιδρύεται στη χώρα υποχρεούται να ανοίξει λογαριασμό σε μία εμπορική τράπεζα της επιλογής της.

1.2. Μορφές επιχειρήσεων

Οι κυριότερες εταιρικές μορφές που συναντώνται στη χώρα είναι:

- ❖ Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Δ.) και
- ❖ Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Δ.Ο.Ο)

Ενώ επίσης συναντώνται και η μορφές της

- ❖ Ομόρρυθμης Εταιρείας καθώς και της
- ❖ Ετερόρρυθμης Εταιρείας

Το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο για την ίδρυση μίας Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε. / Α.Δ.) ανέρχεται σε 10.000\$. Για την ίδρυση μίας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε / Δ.Ο.Ο), ανέρχεται σε 5.000 \$. Ενώ, για την ίδρυση μίας Ομόρρυθμης Ο.Ε. ή μίας Ετερόρρυθμης Εταιρείας Ε.Ε. το ελάχιστο ποσό για την ίδρυσή τους ανέρχεται σε 500\$. Σε κάθε περίπτωση, το κεφάλαιο κατατίθεται σε δηνάρια.

2.1. Γραφείο αντιπροσωπείας

Γραφείο Αντιπροσωπείας μπορεί να ιδρυθεί από αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο στη χώρα.

Σκοπός του Γραφείου αυτού μπορεί να είναι η εκτέλεση προπαρασκευαστικών εργασιών για μόνιμη επιχειρηματική παρουσία στη χώρα, έρευνες αγοράς, σύναψη συμβολαίων επιχειρηματικής ή τεχνικής συνεργασίας ή συμβολαίων συμπαραγωγής, εισαγωγές κλπ.

Σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο το Γραφείο Αντιπροσωπείας υποχρεούται σε υποβολή ετήσιας έκθεσης για την άσκηση των δραστηριοτήτων του προς της αρμόδιες εποπτικές αρχές της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Χώρες του Ευξείνου Πόντου

2. Ρωσία

1. 1. Γενικά

Η νομοθεσία η οποία ρυθμίζει την εγγραφή εταιρειών στη Ρωσία είναι κυρίως η εξής:

- Ο νόμος της Ρωσικής Ομοσπονδίας του 1999 «Νόμος των ξένων επενδύσεων στην Ομοσπονδία».
- Ο αστικός κώδικας του 1999.
- Ο νόμος της 8.08.2001 «περί εγγραφής των νομικών προσώπων στο Μητρώο».
- Ο νόμος «περί μετοχικών εταιρειών» της 24.12.1995 , ο οποίος έχει τροποποιηθεί αρκετές φορές.
- Ο νόμος ν 129FZ της 8.08.2001 «περί νομικών προσώπων», που τέθηκε σε ισχύ από την 1.07.2002.
- Ο νόμος «περί ίδρυσης και λειτουργίας των Ε.Π.Ε.» της 8.02.1999, ο οποίος έχει επίσης τροποποιηθεί αρκετές φορές.
- Η απόφαση της Κυβέρνησης με αρ. 319 «περί εξουσιοδοτημένων αρχών» οι οποίες έχουν αρμοδιότητα για εγγραφή των νομικών προσώπων της 17.05.2002, καθώς και αρκετές άλλες διατάξεις.

Κατ' αρχήν θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε άσκηση επιχειρηματικότητας χωρίς ίδρυση εταιρείας στη χώρα θεωρείται παράνομη.

Ο Αστικός Κώδικας της Ρωσικής Ομοσπονδίας προβλέπει δύο γενικές κατηγορίες εταιρειών, τις μετοχικές εταιρείες και τις ατομικές επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στη Ρωσία:

- ιδρύοντας μια νέα εταιρεία (επιλέγοντας ένα από τα εταιρικά σχήματα που προβλέπει ο Νόμος)
- συμμετέχοντας στο κεφάλαιο μιας ήδη υπάρχουσας εταιρείας
- αποκτώντας πακέτο μετοχών υφιστάμενης εταιρείας
- ιδρύοντας θυγατρική εταιρεία-υποκατάστημα
- ιδρύοντας γραφείο αντιπροσωπείας

Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις υποχρεούνται να λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ρωσίας και έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους εγχώριους επιχειρηματίες (εθνική μεταχείριση), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από νόμο.

Η νομοθεσία της Ρωσίας περί των εμπορικών εταιρειών προβλέπει ότι για την επιλογή μιας εταιρικής μορφής πρέπει εκ των προτέρων να εξετασθεί ο τύπος του σχεδίου της επιχείρησης, καθώς και η στρατηγική ανάπτυξης της μητρικής εταιρείας (όταν πρόκειται για θυγατρική).

Σε κάθε περίπτωση, πριν την εκκίνηση των διαδικασιών δημιουργίας μιας εταιρείας κρίνεται σκόπιμο οι επιχειρηματίες να συνεργαστούν με εξειδικευμένα δικηγορικά γραφεία και λογιστές προκειμένου να ενημερωθούν για τις διαδικασίες που απαιτούνται και να επιλέξουν τη μορφή εγκατάστασης που ταιριάζει περισσότερο στα επιχειρηματικά τους σχέδια.

Το Γραφείο Αντιπροσωπείας και τα Υποκαταστήματα δεν θεωρούνται νομικά πρόσωπα κατά το ρωσικό δίκαιο, αλλά υποδιαιρέσεις της μητρικής εταιρείας. Η μητρική εταιρεία έχει την ευθύνη για τις δραστηριότητες του Γραφείου Αντιπροσωπείας ή Υποκαταστήματός της στην Ρωσία. Ειδικότερα το Γραφείο Αντιπροσωπείας αποτελεί υποδιαίρεση της μητρικής εταιρείας που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της στη Ρωσία και δεν επιτρέπεται να πραγματοποιεί εμπορικές δραστηριότητες, αντίθετα το Υποκατάστημα επιτρέπεται να πραγματοποιεί εμπορικές δραστηριότητες.

Η δημιουργία ενός νομικού προσώπου στη Ρωσία ήτοι εταιρείας σύμφωνα με το ρωσικό δίκαιο, ανεξάρτητης νομικά από τη μητρική εταιρεία, αποτελεί τον

πλέον προχωρημένο τρόπο εγκατάστασης ξένου νομικού προσώπου στη χώρα.

Το κόστος εγγραφής και τα έξοδα ίδρυσης μιας εταιρείας στη χώρα είναι χαμηλότερα, από τα έξοδα ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας ή Υποκαταστήματος.

Καταχώρηση στη Μητρώο Εταιρειών

Για τη δημιουργία μιας εταιρείας απαιτείται η εγγραφή της στο Ενιαίο Κρατικό Μητρώο, τις Φορολογικές Αρχές και κάποιες ακόμη υπηρεσίες.

Επιγραμματικά οι διαδικασίες είναι οι ακόλουθες:

Εγγραφή ενός ρωσικού νομικού προσώπου:

1. Καταχώρηση στις οικονομικές αρχές, - Οι οικονομικές αρχές στη συνέχεια υποβάλλουν τους σχετικούς φακέλους στο Ενιαίο Κρατικό Μητρώο (United State Register).
2. Καταχώρηση στην Κρατική Επιτροπή Στατιστικής.
3. Εγγραφή σε 3 κοινωνικά ταμεία (Συνταξιοδοτικό -Pension Fund, Κοινωνικό - Social Security Fund, Ιατρικής περίθαλψης-Obligatory Medical Security Fund)
4. Άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού
5. Καταχώρηση της σφραγίδας της εταιρείας
6. Καταχώρηση των εκδοθέντων μετοχών στην Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Κεφαλαιαγορών (για μετοχικές εταιρείες ανοιχτού και κλειστού τύπου)

Από 1/1/2004 απλοποιήθηκε η διαδικασία καταγραφής των ρωσικών εταιρειών και πλέον οι Φορολογικές αρχές είναι υπεύθυνες για την καταγραφή της εταιρείας στα άλλα ταμεία και στο Ενιαίο Κρατικό Μητρώο.

Στάδια καταγραφής-διαπίστευσης (Accreditation) Γραφείου Αντιπροσωπείας και Υποκαταστήματος

1. Διαπίστευση της εταιρείας στο Ομοσπονδιακό Επιμελητήριο (State Registration Chamber) όπου τηρείται το Ενιαίο Κρατικό Μητρώο Γραφείων Αντιπροσωπείας και Υποκαταστημάτων. Τα Γραφεία Αντιπροσωπείας μπορούν να διαπιστευτούν και σε άλλες αρχές όπως το Εμπορικό Επιμελητήριο, την Κεντρική Τράπεζα ή κάποια Υπουργεία ανάλογα με τη δραστηριότητα τους. Η διαπίστευση για μεν τα Γραφεία Αντιπροσωπείας έχει διάρκεια από 1 έως 3 χρόνια και για τις θυγατρικές από 1 έως 5 χρόνια. Μετά τη λήξη της περιόδου είναι δυνατή η ανανέωση.

2. Καταχώρηση στην Εφορία

3. Καταχώρηση στην Κρατική Επιτροπή Στατιστικής

4. Άνοιγμα Τραπεζικών Λογαριασμών

5. Έγγραφή σε Ταμεία (Pension Fund, Social Security Fund, Obligatory Medical Security Fund)

6. Έκδοση και καταχώρηση της σφραγίδας της εταιρείας

Σε περίπτωση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας οι εταιρείες πρέπει να καταγραφούν αναλόγως και στις τελωνειακές αρχές. Επίσης όλες οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν τριμηνιαίες και ετήσιες φορολογικές δηλώσεις. Ενώ, οι δηλώσεις Φ.Π.Α. γίνονται σε μηνιαία βάση μηνιαίως.

Αίτηση για την ίδρυση εταιρείας

- γίνεται από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο της εταιρείας
- υποβάλλεται σε πρωτότυπο, συμπληρωμένο στην Ρωσική γλώσσα.
- όλα τα έντυπα της αίτησης υπογράφονται.
- τα έξοδα καταχώρησης της αίτησης εξαρτώνται από τη μορφή της εταιρείας.
- Η επιλογή της μορφής της εταιρείας εξαρτάται από τον τύπο του επενδυτικού σχεδίου και τη στρατηγική

- Η προσφυγή σε έμπειρο δικηγόρο και ορκωτό λογιστή είναι ενδεδειγμένη για καλύτερη επιλογή της εταιρείας. Η μορφή που προτιμάται από τους ξένους επενδυτές είναι σε ένα αρχικό στάδιο το Γραφείο Αντιπροσωπείας (σε περίπτωση δραστηριοτήτων μάρκετινγκ, διαφήμισης, ερευνών αγοράς και της θυγατρικής (σε περίπτωση παραγωγής, εμπορικών δραστηριοτήτων και μεταβίβαση κερδών στην μητρική)

Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την αίτηση πρέπει να είναι επικυρωμένα και να συνοδεύονται από επικυρωμένες μεταφράσεις στη ρωσική γλώσσα.

1.2. Μορφές επιχειρήσεων

Οι εταιρείες φυσικών προσώπων στη Ρωσία διακρίνονται στις εξής μορφές:

- ❖ εταιρείες φυσικών προσώπων, οι οποίες ρυθμίζονται από το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα.
- ❖ ομόρρυθμες εταιρείες, οι οποίες ρυθμίζονται από το άρθρο 1041 του Αστικού Κώδικα.
- ❖ ετερόρρυθμες εταιρείες, οι οποίες ρυθμίζονται από το άρθρο 82 του Αστικού Κώδικα.

Οι κυριότερες μορφές των μετοχικών εταιρειών στη Ρωσία είναι οι εξής:

- ❖ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ο.Ο.Ο.)
- ❖ Ανώνυμη Εταιρεία Κλειστού Τύπου (Ζ.Α.Ο.)
- ❖ Ανώνυμη Εταιρεία Ανοιχτού Τύπου (Ο.Α.Ο.)
- ❖ Εταιρείες Επιπρόσθετης Ευθύνης, και κάποιες άλλες μορφές η οποίες δεν τυχαίνουν ιδιαίτερης απήχησης

2.1. Ατομική επιχείρηση

Για την ίδρυση ατομικής επιχείρησης το φυσικό πρόσωπο - επιχειρηματίας συμπληρώνει αίτηση με τα ακόλουθα στοιχεία: ονοματεπώνυμο, τόπος κατοικίας, εμπορική ονομασία επιχείρησης, διεύθυνση της επιχείρησης, είδος δραστηριότητας, τηλέφωνο, Fax, E-mail.

2.2. Ομόρρυθμη εταιρεία

Αποτελεί ένωση δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων και οι εταίροι είναι υπεύθυνοι από κοινού αλλά και ο καθένας ξεχωριστά για το σύνολο των υποχρεώσεων και των χρεών της εταιρείας.

Η σύστασή της απαιτεί τη σύναψη Εταιρικής Συμφωνίας (Partnership Agreement) και ακολούθως καταγραφή στο ειδικό Μητρώο. Οι υπογραφές των εταίρων πρέπει να θεωρηθούν από συμβολαιογράφο. Το κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από τις συνεισφορές των εταίρων σε χρήματα, είδος, δικαιώματα, εργασία ή υπηρεσίες. Η χρηματική αξία των μη- χρηματικών συνεισφορών προσδιορίζεται από τους εταίρους. Δεν υπάρχει ανώτατο ή κατώτατο όριο καταχωρημένου κεφαλαίου, ούτε προσδιορίζεται η αναλογική σχέση μεταξύ χρηματικών και μη- χρηματικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Η διεύθυνση της εταιρείας μπορεί να αναληφθεί από οποιονδήποτε από τους εταίρους. Η μορφή της εταιρείας αυτής ρυθμίζεται από το άρθρο 69 του αστικού κώδικα.

Ίδρυση της Ομόρρυθμης Εταιρείας

Για την ίδρυση μίας Ομόρρυθμης εταιρείας θα πρέπει να συμπληρωθούν τα ακόλουθα έντυπα που προβλέπονται από το άρθρο 69 του Αστικού κώδικα: αίτηση, απόφαση Καταχώρησης, συμπληρώματα, εταιρική συμφωνία, υπεύθυνη δήλωση ότι οι δραστηριότητες της εταιρείας είναι σύμφωνες με το Νόμο, απόδειξη πληρωμής των αναγκαίων τελών.

2.3 Ετερόρρυθμη εταιρεία

Αποτελεί ένωση δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων. Τουλάχιστον ένας εταίρος είναι υπεύθυνος για το σύνολο των χρεών και υποχρεώσεων της εταιρείας (ομόρρυθμος εταίρος) και τουλάχιστον ένας ευθύνεται μέχρι του ποσού της συνεισφοράς του (ετερόρρυθμος εταίρος). Η σύστασή της απαιτεί τη σύνταξη Εταιρικής Συμφωνίας (Partnership Agreement) και ακολούθως καταγραφή στο ειδικό Μητρώο . Η συμμετοχή του ομόρρυθμου εταίρου στο κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 1/5 του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας. Η διεύθυνση της εταιρείας μπορεί να αναληφθεί μόνο από ομόρρυθμο εταίρο, ο οποίος έχει και την ευθύνη για την καταχώρηση της εταιρείας στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων. Η μορφή της εταιρείας αυτής ρυθμίζεται από το άρθρο 82 του αστικού κώδικα.

Ίδρυση της Ετερόρρυθμης Εταιρείας

Συμπληρώνονται τα ίδια έντυπα και συνοδεύονται από τα ίδια έγγραφα όπως και για τις Ο.Ε. και προβλέπονται από το άρθρο 82 του Αστικού κώδικα.

2.4. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ο.Ο.Ο.)

Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε), ή όπως στα Ρωσικά ονομάζεται 'Ο.Ο.Ο.' (Odschestvos Organitchenoy Otvetstvienstyiu) ρυθμίζονται από το άρθρο 87 του αστικού κώδικα και τον νόμο για τις Ε.Π.Ε. της 8/2/1998. Ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν μπορεί αν ξεπερνάει τους 50, ενώ ένα πρόσωπο μπορεί να αποτελεί το μοναδικό μέτοχο της εταιρείας. Ο μέτοχος της Ε.Π.Ε. είναι υπεύθυνος μέχρι την συμμετοχή του στο ύψος του κεφαλαίου. Οι συμμετοχές μπορούν να είναι είτε σε χρήμα είτε σε είδος. Ο προϋπολογισμός των χορηγήσεων σε είδος δύναται να γίνει σε συμφωνία με τους μετόχους, παρόλα αυτά δεν δύναται να υπερβεί σε αξία 200 φορές τον ελάχιστο μηνιαίο μισθό. Η συμμετοχή σε χρήματα επιτρέπεται να γίνει σε ρούβλια ή ξένο συνάλλαγμα.

Το ελάχιστο κεφάλαιο για τη σύστασή της Ε.Π.Ε. είναι ισοδύναμο με 100 φορές της αξίας του ελάχιστου μηνιαίου μισθού, που καθορίζεται από τον Ομοσπονδιακό νόμο κατά την ημερομηνία της εγγραφής της Εταιρείας στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων. Προς το παρόν ως ελάχιστος μισθός για τις περιπτώσεις αυτές ορίζονται τα 100 ρούβλια, οπότε το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο υπολογίζεται στα 10.000 ρούβλια (περί τα 300€). Τουλάχιστον 50% του κεφαλαίου πρέπει να έχει κατατεθεί πριν την καταγραφή της εταιρείας.

Η Ε.Π.Ε, η οποία πλησιάζει την μορφή εταιρείας 'SARL' του Γαλλικού Εμπορικού δικαίου παρουσιάζει το πλεονέκτημα μίας απλής μορφής μετοχικής εταιρείας, όσον αφορά την λειτουργία της, αφού σε αντίθεση με άλλες μετοχικές εταιρείες δεν υπάρχει η υποχρέωση για εγγραφή μετοχών στην Ομοσπονδιακή Υπηρεσία της Χρηματιστηριακής αγοράς (Federal service of financial markets). Παράλληλα, η μορφή οργάνωσης μίας Ε.Π.Ε., είναι περισσότερο εύκαμπτη (π.χ. όσον αφορά την αρμοδιότητα, τους τρόπους λήψεως αποφάσεων των οργάνων διοίκησης). Παρόλα αυτά η Ε.Π.Ε. παρουσιάζει κάποιους κινδύνους για τους μετόχους (δικαίωμα απόσυρσης, δικαίωμα απαίτησης αποκλεισμού ενός μετόχου με δικαστική απόφαση, και δικαίωμα αίτησης εξαγοράς μετοχών μετά δικαστική απόφαση), πράγματα που είναι δυνατόν να αποφευχθούν σε μία άλλη μετοχική εταιρεία.

Η σύσταση της Ε.Π.Ε. γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 89 του αστικού κώδικα και του άρθρου 11, παρ. 1 του νόμου των Ε.Π.Ε. με τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Την πράξη σύστασης της Ε.Π.Ε. (outchreditelniy dogovor)
- Το καταστατικό (statuts)

Το καταστατικό θα πρέπει να περιλαμβάνει, την επακριβή ονομασία της εταιρείας συμπεριλαμβανομένης της λέξης 'Ο.Ο.Ο.' (δηλ. Ε.Π.Ε.), τον ορισμό της έδρας, του ποσού του ονομαστικού κεφαλαίου και την διάρκεια θητείας του Γενικού Διευθυντή.

Οι διατάξεις απελευθέρωσης κεφαλαίου και μεταβίβασης στην εταιρεία

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του νόμου των Ε.Π.Ε., το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δύναται να αυξηθεί με συμπληρωματικές συνεισφορές των μετόχων.

Πριν την αίτηση εγγραφής της εταιρείας στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων απαιτούνται προηγουμένως τρεις διαδικασίες:

- Άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού σε μία τράπεζα στη Ρωσία και μεταφορά τουλάχιστον του 50% του μετοχικού κεφαλαίου. Η τράπεζα υποχρεούται ακολούθως να εκδώσει σχετικό πιστοποιητικό καταθέσεως του κεφαλαίου, το οποίο θα συμπεριληφθεί στο φάκελο ιδρύσεως της Ε.Π.Ε..
- Αγορά ή ενοικίαση γραφείων. Στη δεύτερη περίπτωση μία επιστολή συμφωνητικού συμβολαίου είναι αναγκαία για τον ορισμό της έδρας της εταιρείας.
- Ορισμός επισήμως του Γενικού Διευθυντή της εταιρείας.

Οι γενικές διατάξεις για την σύσταση της Ε.Π.Ε. περιλαμβάνονται στο νόμο με αριθ. 129FZ της 8.08.2001 σχετικά με την 'σύσταση των νομικών προσώπων', που τέθηκε σε ισχύ την 1.07.2002. Ο νόμος αυτός, υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της προσπάθειας καταπολέμησης της γραφειοκρατίας στην οικονομία και την απλοποίηση της διαδικασίας σύστασης εταιρειών και προβλέπει μεταξύ άλλων τη δημιουργία υπηρεσίας μίας στάσης, αρμόδιας για την εγγραφή των νομικών προσώπων, σε αντίθεση με τα διαφορετικά όργανα σύστασης εταιρειών, που υπήρχαν πριν στη χώρα.,

Οι μέτοχοι μιας Ε.Π.Ε. «Ο.Ο.Ο.»

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του σχετικού νόμου για τις Ε.Π.Ε. οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι τοπικής αυτοδιοίκησης δεν είναι εξουσιοδοτημένοι να συμμετέχουν στις εταιρείες αυτές με αγορά μετοχών.

Κάθε μέτοχος είναι δυνατόν κάθε στιγμή να ζητήσει την απόσυρση από την εταιρεία. Ο μέτοχος έχει το δικαίωμα πώλησης της συμμετοχής του σε τρίτους υπό προϋποθέσεις. Το άρθρο 10 προβλέπει το δικαίωμα του 10% των μετόχων να ζητήσουν από τα δικαστήρια την αποπομπή μετόχου, ο οποίος δεν εκτελεί ή εκτελεί ελλιπώς τα καθήκοντά του και με τις δραστηριότητες ή ελλείψεως αυτών καθιστά δύσκολη την λειτουργία της επιχείρησης.

Πως ιδρύεται μια Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Για την ίδρυση μιας Ε.Π.Ε. απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά, εάν αφορούν αλλοδαπό χρειάζεται επικύρωση από συμβολαιογράφο της χώρας καταγωγής και μεταφρασμένα στη Ρωσική γλώσσα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του νόμου των Ε.Π.Ε.:

- Αίτηση εγγραφής της εταιρείας
- Καταστατικό της μητρικής εταιρείας
- Υπογεγραμμένα καταστατικά της μητρικής εταιρείας καθώς και της υπό σύσταση εταιρείας.
- Απόφαση από το αρμόδιο εκτελεστικό όργανο της υπό σύσταση εταιρείας για την δημιουργία μίας θυγατρικής μορφής Ε.Π.Ε. στη Ρωσία.
- Απόφαση του αρμόδιου εκτελεστικού οργάνου της υπό σύσταση εταιρείας για την ονομασία του Γενικού Διευθυντή της εταιρείας.
- Συστατική επιστολή τράπεζας για την υπό ίδρυση εταιρεία.
- Πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας από τη χώρα καταγωγής, όπου θα πρέπει να βρίσκεται και η έδρα της μητρικής εταιρείας.
- Γενικές πληροφορίες για την μητρική εταιρεία, πρόσφατοι ισολογισμοί, επικυρωμένοι από συμβολαιογράφο.
- Τα έξοδα εγγραφής στην εφορία ανέρχονται σε 2.000 ρούβλια περίπου.

Η εγγραφή της εταιρείας δύναται να πραγματοποιηθεί μετά την πάροδο 5 ημερών από την κατάθεση των δικαιολογητικών.

Η λειτουργία της Ε.Π.Ε. «Ο.Ο.Ο.»

Η Ε.Π.Ε. 'Ο.Ο.Ο.' διαθέτει τα εξής όργανα:

- Τη Γενική συνέλευση των μετόχων, που έχει το αποκλειστικό δικαίωμα αλλαγής του Καταστατικού, εγκρίνει τα ετήσια οικονομικά δελτία, ορίζει τις βάσεις πολιτικής της εταιρείας και η οποία ελέγχει τη δραστηριότητα των άλλων οργάνων.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο, που εποπτεύει τις λειτουργίες της εταιρείας.
- Τον εκτελεστικό εκπρόσωπο (Γενικό Διευθυντή), ή άλλο συλλογικό όργανο που διαχειρίζεται τα τρέχοντα θέματα.

Σε περίπτωση που μέτοχος της εταιρείας είναι ένα και μόνο πρόσωπο η δομή των οργάνων διαφοροποιείται.

Η ευθύνη των μετόχων

Γενικά, οι μέτοχοι είναι υπεύθυνοι μέχρι του ποσού της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 105 παρ. 1, του αστικού κώδικα, η μητρική εταιρεία δύναται σε μερικές περιπτώσεις να είναι υπεύθυνη για τα χρέη της θυγατρικής της.

Μητρική εταιρεία ορίζεται κάθε εταιρεία (ατομική ή μετοχική) η οποία κατέχει μία κυρίαρχη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας και βάσει συμβολαίου δύναται να διαθέτει έλεγχο στην θυγατρική της. Η μητρική εταιρεία δύναται να αναλάβει την από κοινού υπευθυνότητα για τις οικονομικές υποχρεώσεις, που ανέλαβε η θυγατρική, μετά από εντολές της μητρικής.

Η διάλυση της Ε.Π.Ε. «Ο.Ο.Ο.»

Τα άρθρα 61 και 92 του αστικού κώδικα και το άρθρο 57 του νόμου 'περί της Ε.Π.Ε.' προβλέπουν την εθελουσία διάλυση. Μεταξύ των αιτίων διάλυσης μίας Ε.Π.Ε. δύναται να είναι το τέλος διάρκειας, όπως αυτό καθορίσθηκε από το καταστατικό ίδρυσης. Η διάλυση της εταιρείας δύναται επίσης να

αποφασισθεί από τους διαχειριστές της Ε.Π.Ε. ή μετά από δικαστική απόφαση για ακύρωση εγγραφής κ.λ.π. Επίσης, σε περίπτωση όπου κατά τη διάρκεια δύο ετών το σύνολο του καθαρού ενεργητικού είναι κατώτερο του μετοχικού κεφαλαίου, που ορίζεται από τον Ομοσπονδιακό νόμο, η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να διαλυθεί.

Η διάλυση δύναται να γίνει από την επιτροπή διάλυσης ή πτώχευσης, η οποία ορίζεται από τη γενική συνέλευση, η οποία έχει το προνόμιο της αποκλειστικής διαχείρισης της εταιρείας.

Η διάλυση και οι απαιτήσεις των οφειλών θα πρέπει να δημοσιευθούν στον τύπο, ενώ θα πρέπει οι οφειλέτες να ενημερωθούν προηγουμένως γραπτώς, χορηγώντας έτσι διάστημα 2 μηνών για την καταγραφή των απαιτήσεων.

2.5. Η Ανώνυμη Εταιρεία (Ζ.Α.Ο.) – (Ο.Α.Ο.)

Ο αστικός κώδικας της Ομοσπονδίας της Ρωσίας και ιδιαίτερα ο νόμος για τις μετοχικές εταιρείες της 26.12.1995 καθορίζουν το νομικό πλαίσιο για τη δημιουργία των μετοχικών εταιρειών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και για τους Ρώσους υπηκόους και για τους αλλοδαπούς ιδιοκτήτες τέτοιων εταιρειών.

Υπάρχουν δύο μορφές Α.Ε. :

- Η Α.Ε. κλειστού τύπου 'Ζ.Α.Ο.'
- Η Α.Ε. ανοιχτού τύπου 'Ο.Α.Ο.'

Το μετοχικό κεφάλαιο στις Α.Ε. «Ζ.Α.Ο.» και «Ο.Α.Ο.» είναι διαιρεμένο σε μετοχές, οι οποίες ανήκουν σε μετόχους.

Οι Διαφορές μεταξύ Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.» και ανοιχτού τύπου «Ο.Α.Ο.»

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.» και ανοιχτού τύπου 'Ο.Α.Ο.' είναι:

- Ο αριθμός των μετόχων στις Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.» είναι περιορισμένος σε 50. Έτσι, εάν η 'Ζ.Α.Ο.' ξεπεράσει τον αριθμό των 50 μετόχων πρέπει να μεταβληθεί σε 'Ο.Α.Ο.' ή να διαλυθεί δια της νομικής οδού.
- Το απαιτούμενο μετοχικό κεφάλαιο της 'Ο.Α.Ο.' είναι 10 φορές μεγαλύτερο από την μορφή Α.Ε. τύπου 'Ζ.Α.Ο.'.
- Οι μετοχές της Α.Ε. τύπου 'Ο.Α.Ο.' μεταβιβάζονται ελεύθερα, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των μετόχων, ενώ δε συμβαίνει το ίδιο στη μορφή της 'Ζ.Α.Ο.'.

2.6. Η Ανώνυμη Εταιρεία κλειστού τύπου (Ζ.Α.Ο.)

Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.»

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του νόμου μετοχικών εταιρειών, μία εταιρεία Α.Ε. κλειστού τύπου μορφής «Ζ.Α.Ο.» δύναται να δημιουργηθεί από απόφαση των ιδρυτών, οι οποίοι συνήλθαν στην γενική συνέλευση σύστασης της εταιρείας και η οποία ορίζει τα στοιχεία ίδρυσης της εν λόγω εταιρείας δηλαδή, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, τις κατηγορίες και τον τύπο των μετοχών προς διανομή.

Σε αντίθεση με την Ε.Π.Ε. , το καταστατικό της εταιρείας 'Ζ.Α.Ο.' είναι το μόνο παραστατικό σύστασης, που πραγματοποιείται και εγγράφονται, σύμφωνα με το άρθρο 11 του νόμου 'περί ανωνύμων εταιρειών, όλες οι υποχρεωτικές διατάξεις που απαιτούνται.

Το μετοχικό κεφάλαιο μίας Α.Ε. κλειστού τύπου 'Ζ.Α.Ο.' αποτελείται από την ονομαστική αξία των μετοχών, που είναι εγγεγραμμένες από τους μετόχους.

Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο είναι όμοιο με των Ε.Π.Ε. (100 φορές ο ελάχιστος βασικός μισθός ή 10.000 ρούβλια). Το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι απελευθερωμένο κατά 50% και για ένα διάστημα 3 μηνών από την ημερομηνία σύστασης της εταιρείας. Το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο δύναται να απελευθερωθεί μετά το διάστημα που καταγράφεται στο καταστατικό της εταιρείας ή το αργότερο μέχρι ένα έτος από την ημερομηνία εγγραφής της εταιρείας.

Τα όργανα της εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση Μετόχων που είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο, το Διοικητικό Συμβούλιο (προαιρετικά), και ο Γενικός Διευθυντής. Επιπλέον, μια Α.Ε. πρέπει να ορίσει Ελεγκτική Επιτροπή ή Εσωτερικό Ελεγκτή που θα επιβλέπει της οικονομικές δραστηριότητες της εταιρείας.

Ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας

Η διαδικασία εγγραφής και σύστασης της Ανωνύμου Εταιρείας κλειστού τύπου 'Ζ.Α.Ο.' είναι ανάλογη με εκείνη της Ε.Π.Ε.. με τη διαφορά ότι πρέπει να γίνει καταγραφή των μετοχών στην Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Αξιών. Σε περίπτωση απουσίας εγγραφής των μετοχών στην Υπηρεσία αυτή, η ίδρυση της εν λόγω εταιρείας είναι άκυρη, όπως και η νομική πράξη σύστασης. Λόγω του αναγκαίου χρόνου για την έκδοση μετοχών η δημιουργία της Α.Ε. κλειστού τύπου 'Ζ.Α.Ο.' διαρκεί περίπου 1 μήνα επί πλέον από τη δημιουργία μίας Ε.Π.Ε..

Κάθε πράξη σύμφωνα με την οποία ένας αλλοδαπός ιδιοκτήτης αγοράζει εγγεγραμμένα ακίνητα στην Ρωσία πρέπει να εγγραφούν στην αντίστοιχη Ομοσπονδιακή Υπηρεσία. Έτσι, κάθε τέτοιου είδους συναλλαγή πρέπει να γίνει γνωστή κατά την στιγμή της συμμετοχής της ξένης εταιρείας σε μία μετοχική εταιρεία ρωσικού δικαίου.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. κλειστού τύπου «ΖΑΟ»

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. κλειστού τύπου δεν είναι δυνατή παρά μόνο όταν το καταστατικό το επιτρέπει. Σε περίπτωση που επιτρέπεται χρειάζεται η απόκτηση άδειας που προβλέπεται από την νομοθεσία αντι-μονοπωλίων. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του νόμου «περί μετοχικών εταιρειών», η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί, με αύξηση ονομαστική της μετοχής ήτοι με έκδοση συμπληρωματικού αριθμού μετοχών. Οι συμπληρωματικές μετοχές δε διατίθενται παρά μόνο μετά την πληρωμή. Η έκδοση των μετοχών αυτών περιορίζεται στον εγκεκριμένο αριθμό, που έχει ανακοινωθεί.

Η διάλυση της Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.»

Οι διατάξεις για τη διάλυση της Α.Ε. κλειστού τύπου «Ζ.Α.Ο.» περιλαμβάνονται στα άρθρα 21-24 του νόμου περί μετοχικών εταιρειών , τα άρθρα 61 και 100 του αστικού κώδικα και το άρθρο 20 του νόμου για τις ξένες επενδύσεις.

Οι αιτίες διάλυσης και η διαδικασία πληρωμής στους οφειλέτες για τις Α.Ε. κλειστού τύπου είναι ομοιόμορφες με την μορφή Ε.Π.Ε.. Σε περίπτωση μίας εκούσιας διάλυσης από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, η οποία καθορίζει επίσης την επιτροπή διάλυσης, η Γενική συνέλευση πληροφορεί το αρμόδιο όργανο εγγραφής για την εγγραφή της απόφασης διάλυσης στο Εμπορικό Μητρώο Εγγραφής εταιρειών.

2.7. Θυγατρική εταιρεία - υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας

Σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 2 του Αστικού κώδικα, η θυγατρική είναι μία οντότητα, η οποία βρίσκεται σε ένα άλλο μέρος, από την έδρα του νομικού προσώπου, χωρίς να είναι νομικά ξεχωριστή εταιρεία. Δύναται να έχει σαν αρμοδιότητες την αντιπροσώπευση, την εξαγωγή κερδών σε ξένο συνάλλαγμα, καθώς και δραστηριότητες παραγωγής.

Σύμφωνα πάλι με το άρθρο 21 του νόμου για τις ξένες επενδύσεις, η δημιουργία μίας θυγατρικής εταιρείας πραγματοποιείται με απόφαση της μητρικής εταιρείας.

Το καταστατικό μίας θυγατρικής εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνει τις εξής διατάξεις:

- Τον καθορισμό της θυγατρικής και της μητρικής εταιρείας.
- Τη νομική μορφή της ξένης εταιρείας.
- Τον τόπο εγκατάστασης της θυγατρικής στη Ρωσία.
- Το αντικείμενο της δραστηριότητάς της.
- Την έδρα της ξένης εταιρείας.
- Τη σύνθεση, το ποσό και η μεταβίβαση κεφαλαίου της θυγατρικής.
- Τις διαδικασίες και τα όργανα διαχείρισης της θυγατρικής.

Σύμφωνα με το διάταγμα της κυβέρνησης της Ομοσπονδίας της Ρωσίας με αρ. 1419 με καταχώρηση 21.12.1999, η εγγραφή και η ίδρυση μίας θυγατρικής εταιρείας πρέπει να γίνει στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων (National Chamber of Registration), που ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η διαδικασία και τα δικαιολογητικά είναι σχεδόν τα ίδια, που απαιτούνται για τα Γραφεία Αντιπροσωπείας.

Η άδεια για τη λειτουργία μιας θυγατρικής εταιρείας μπορεί να είναι έως πέντε έτη, με δυνατότητα παράτασης. Το κόστος για την καταχώρηση για πέντε έτη ανέρχεται σε 60.000 ρούβλια.

Η έγκριση για την ίδρυση μιας θυγατρικής δύναται να απορριφθεί σε περίπτωση που επιβάλλεται από το νόμο π.χ. για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, των ηθών και εθίμων, εθνικής ασφάλειας κ.λ.π.

Πως ιδρύεται η θυγατρική εταιρεία / υποκατάστημα

Η ίδρυση Υποκαταστήματος γίνεται με έγγραφη αίτηση στο Εθνικό Επιμελητήριο Εγγραφών (National Chamber of Registration), στην οποία περιέχονται:

- πιστοποιητικό καταχώρησης της μητρικής εταιρείας στα οικεία Μητρώα της χώρας προέλευσης, στο οποίο περιέχονται τα στοιχεία της καταχώρησης
- θεωρημένο αντίγραφο της ιδρυτικής πράξης ή / και του καταστατικού της μητρικής εταιρείας και βεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές ότι το καταστατικό της ισχύει ακόμη
- κατάλογο των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων του υποκαταστήματος
- απόφαση του αρμόδιου οργάνου της επιχείρησης για την ίδρυση του υποκαταστήματος
- θεωρημένο αντίγραφο του εγκεκριμένου Ισολογισμού της επιχείρησης και τη συνοδευτική αναφορά του διοικητικού συμβουλίου
- περιγραφή των δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιούνται από το υποκατάστημα.

Η λειτουργία μίας θυγατρικής εταιρείας:

Η θυγατρική εταιρεία είναι μία υποδιαίρεση της ξένης εταιρείας. Ενεργεί στο όνομα και μετά από εντολή της ξένης εταιρείας. Η μητρική εταιρεία αναλαμβάνει στο σύνολο τον επιχειρηματικό κίνδυνο, όπως και την ευθύνη όλων των πράξεων της θυγατρικής εταιρείας. Η θυγατρική εταιρεία διευθύνεται από Διευθυντή που ορίζεται από τη μητρική εταιρεία.

Η διάλυση μίας θυγατρικής εταιρείας

Γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 4 το νόμου για τις ξένες επενδύσεις της 9.07.1999. και δύναται να διαλυθεί μετά την πάροδο της διάρκειας της εγγραφής. Σε περίπτωση μη λήξης της διάρκειας η διάλυση της θυγατρικής δύναται να πραγματοποιηθεί μετά από απόφαση της μητρικής εταιρείας.

Τα δικαιολογητικά, που απαιτούνται από το Εθνικό Μητρώο Εγγραφής Εταιρειών στην περίπτωση αυτή είναι:

- Αίτηση διάλυσης
- Απόφαση διάλυσης από το νομικό πρόσωπο
- Πιστοποιητικό εγγραφής – ίδρυσης εταιρείας
- Πιστοποιητικό εγγραφής ίδρυσης θυγατρικής
- Εξουσιοδότηση του εκπροσώπου της εταιρείας για διάλυση της θυγατρικής

2.8. Γραφείο αντιπροσωπείας

Τα γραφεία αντιπροσωπείας δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα και μπορούν να προβούν σε ορισμένες μόνο δραστηριότητες (π.χ. να πραγματοποιήσουν έρευνες αγοράς ή να προπαρασκευάζουν συμβόλαια για εισαγωγές ή εξαγωγές κλπ), χωρίς να μπορούν να προβούν σε εμπορική ή παραγωγική δραστηριότητα στη Ρωσία.

Το πρώτο στάδιο για την απόκτηση άδειας Γραφείου αντιπροσωπείας είναι η εγγραφή σε δύο αρμόδιους Οργανισμούς: Το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας και το Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων (National Chamber of Registration), που υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Με τη σειρά του το Επιμελητήριο υποχρεούται να έχει καταχωρήσει το Γραφείο Αντιπροσωπείας στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων.

Μετά την εγγραφή της εταιρείας στο Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων, το Γραφείο Αντιπροσωπείας είναι υποχρεωμένο να εγγραφεί στην αντίστοιχη φορολογική Αρχή της περιοχής. Το εν λόγω Γραφείο είναι υποχρεωμένο να καταθέτει τριμηνιαίες και ετήσιες λογιστικές δηλώσεις έστω και αν δεν εκτελεί εμπορικές δραστηριότητες. Η εγγραφή αυτή είναι απαραίτητη για τη φορολογία των μισθωτών και συνεργασία των συνεργατών της εταιρείας.

Η δραστηριότητα του Γραφείου Αντιπροσωπείας δύναται να απαιτήσει την εγγραφή του και σε άλλους ειδικευμένους Οργανισμούς. Επιπλέον, τα Γραφεία Αντιπροσωπείας, που απασχολούν Ρώσους υπηκόους, θα πρέπει να εγγραφούν στο αντίστοιχο Ταμείο Κοινωνικής Ασφάλισης (Social Security Funds).

Πριν την έναρξη όμως οιασδήποτε διαδικασίας, είναι αναγκαία η απόκτηση έδρας με τη σύναψη αντίστοιχου συμβολαίου αγοράς ή ενοικίασης κατάλληλων χώρων όπου θα λειτουργήσει η εταιρεία.

Ίδρυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας

Η ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας γίνεται με έγγραφη αίτηση στο Εθνικό Επιμελητήριο Εγγραφών και/ή σε άλλες αρμόδιες αρχές ή Υπουργεία π.χ Εμπορικό Επιμελητήριο, Κεντρική Τράπεζα κλπ.

Με την αίτηση για εγγραφής του Γραφείου Αντιπροσωπείας, στη Ρωσία, υποβάλλονται τα ακόλουθα:

- Έγγραφη αίτηση για ίδρυση του γραφείο αντιπροσωπείας στη χώρα.
- Το καταστατικό της μητρικής εταιρείας.
- Σχετική απόφαση του Γενικού Διευθυντή και του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής εταιρείας για άνοιγμα του Γραφείου Αντιπροσωπείας.
- Εξουσιοδότηση της μητρικής εταιρείας στον αντιπρόσωπό της, επιτρέποντας τον να εκτελέσει όλες της διαδικασίες ίδρυσης Γραφείου Αντιπροσωπείας.
- Βεβαίωση για φερεγγυότητα της εταιρείας από τη ξένη έγκυρη Τράπεζα.
- Βεβαίωση της εφορίας για την εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων της Μητρικής Εταιρείας.
- Καθορισμός της νομικής έδρας της εταιρείας, βάσει το ενοικιαστηρίου συμβολαίου ή υποσχετική επιστολή αγοράς ή ενοικίου.
- Πρόσφατος ισολογισμός της Μητρικής εταιρείας και μνημόνιο της δραστηριότητας τη εταιρείας.

- Παραστατικό βεβαίωσης από τις Ρωσικές Αρχές για το άνοιγμα Γραφείου Αντιπροσωπείας (απαραίτητο για ίδρυση γραφείου εκτός των περιοχών της Μόσχας και της Αγίας Πετρούπολης).
- Τα έξοδα καταγραφής στο Εθνικό Επιμελητήριο Εγγραφών ανέρχονται περίπου σε 1.000\$ για ένα έτος, για 2.000\$ για 2 έτη και 2.500\$ για 3 έτη. Ενώ, η παράταση κοστίζει 1.000\$ για ένα έτος, 1.500\$ για 2 έτη και 2.000 \$ για 3 έτη.
- Τα έξοδα ίδρυσης στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσικής Ομοσπονδίας είναι ακριβότερα και ανέρχονται σε 1.500\$ για 1 έτος, 2.500\$ για 2 έτη και σε 3.500\$ για 3 έτη (το κόστος αυτό ισχύει και για τις παρατάσεις).

Λειτουργία του Γραφείου Αντιπροσωπείας

Το Γραφείο Αντιπροσωπείας, όπως προαναφέρθηκε, προορίζεται για την εκτέλεση βοηθητικών και προπαρασκευαστικών δραστηριοτήτων στη Ρωσία. Πρόκειται π.χ. για οργάνωση επιχειρηματικών συναντήσεων, μάρκετινγκ προϊόντων, συγκέντρωση πληροφοριών, έρευνες αγοράς, προετοιμασία συμβολαίων, αποθήκευση προϊόντων, αποστολή προϊόντων κλπ. Οι εργαζόμενοι ενός Γραφείου Αντιπροσωπείας δεν πρέπει να απασχολούνται με τη διαδικασία παραγωγής, με τη διαπραγμάτευση των συμβολαίων, με την τιμολόγηση προϊόντων, με την είσπραξη πληρωμών. Γενικά τα Γραφεία αυτά καλούνται Γραφεία Συνδέσμου μητρικής εταιρείας. Εάν το Γραφείο Αντιπροσωπείας έχει δημιουργήσει μία διαφορετική μορφή, εκτελώντας αυτόνομη εμπορική δραστηριότητα τότε μπορεί να ονομασθεί «Εμπορικό Γραφείο» ή «Θυγατρική».

Παρά το γεγονός ότι οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας του Γραφείου Αντιπροσωπείας είναι ίδια με το «Γραφείου Συνδέσμου» ή του «Εμπορικού Γραφείου», εν τούτοις το φορολογικό καθεστώς είναι διαφορετικό. Σύμφωνα με την απόφαση με αρ. 34 της 16.06.1995 του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την φορολογία ξένων επιχειρήσεων, τα Γραφεία Συνδέσμου δεν παρουσιάζουν κέρδη και δεν φορολογούνται, ενώ τα Εμπορικά Γραφεία

παρουσιάζουν κέρδη και επομένως φορολογούνται τοπικά. Η φοροαπαλλαγή των Γραφείων Συνδέσμων, προβλέπεται και από Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας.

Διάλυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας

Η διάλυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας δεν προβλέπεται καθαρά στο νόμο. Σύμφωνα με την Υπηρεσία του Μητρώου Εταιρειών, που ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, η διάλυση πραγματοποιείται σύμφωνα με την απόφαση της Ξένης εταιρείας, η οποία και διαβιβάζεται. Το Κρατικό Επιμελητήριο Καταχωρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη αυτή την απόφαση, σε διάστημα 21 ημερών, πληροφορεί τα αρμόδια όργανα για την παύση λειτουργίας της δραστηριότητας του Γραφείου Αντιπροσωπείας.

Το εξουσιοδοτούμενο πρόσωπο για τη διάλυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας ενός νομικού προσώπου πρέπει να παρουσιάσει τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

- Αίτηση παύσης λειτουργίας του Γραφείου Αντιπροσωπείας στη Ρωσία.
- Απόφαση διάλυσης του Ξένου Νομικού προσώπου.
- Πιστοποιητικό ίδρυσης- εγγραφής Γραφείου Αντιπροσωπείας.
- Κάρτες εργασίας υπαλλήλων Γραφείου Αντιπροσωπείας στην Ρωσία.
- Βίζες των υπαλλήλων και μελών οικογενειών, ου εργάζονταν στο Γραφείο.
- Σφραγίδες του Γραφείου Αντιπροσωπείας.
- Εξουσιοδότηση για διάλυση του Γραφείου Αντιπροσωπείας.

Για τα Γραφεία Αντιπροσωπείας, που φορολογούνται στη Ρωσία, απαιτούνται κάποιες ιδιαίτερες διαδικασίες, οι οποίες είναι οι εξής:

- αίτηση παύσης λειτουργίας.
- έκθεση δραστηριότητας στην Ρωσία.
- πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας για τον ισολογισμό προηγούμενου έτους.
- πιστοποιητικό για κλείσιμο του τραπεζικού λογαριασμού.

2.9 ONE STOP-SHOP «Υπηρεσία μίας στάσης»

Από το έτος 2002 ιδρύθηκε στη χώρα η Υπηρεσία μίας Στάσης «ONE STOP-SHOP» με σκοπό τη διευκόλυνση της διαδικασίας ίδρυσης εταιρείας (State Registration Chamber), η οποία ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Παρ' όλα αυτά το σημαντικότερο πρόβλημα, παραμένει η γραφειοκρατία και η απόκτηση όλων των αναγκαίων αδειών από διάφορους οργανισμούς (άδεια εγκατάστασης, κατασκευής, έναρξη λειτουργίας) διαδικασία που απαιτεί υπομονή από τους επιχειρηματίες.

2. Ουκρανία

1.1. Γενικά

Πλήθος νομοθετημάτων προβλέπουν, σύμφωνα με την Ουκρανική νομοθεσία, την ίδρυση και λειτουργία τόσο προσωπικών όσο και συμμετοχικών εταιρειών. Η νομοθεσία της χώρας όσον αφορά στους τύπους των εμπορικών εταιρειών, αλλά και στη διαδικασία ίδρυσής τους, προσομοιάζει με αυτή της Ρωσίας.

Οι νομικές μορφές οργάνωσης επιχειρήσεων που χρησιμοποιούνται συνηθέστερα στη χώρα και μάλιστα προτιμούνται και από την πλειοψηφία των ξένων επενδυτών, είναι οι παρακάτω:

- ❖ Η ανώνυμη εταιρεία
- ❖ Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και
- ❖ Το γραφείου αντιπροσωπείας

Άλλα είδη νομικών προσώπων που προβλέπονται από την νομοθεσία της χώρας, όπως διάφοροι συνεταιριστικοί τύποι, δεν συνηθίζονται.

2.1. Ανώνυμη Εταιρεία

Σύμφωνα με το Ουκρανικό Δίκαιο η Ανώνυμη Εταιρεία έχει δική της νομική προσωπικότητα. Το κεφάλαιο της είναι διαιρεμένο σε συγκεκριμένο αριθμό μετοχών. Για την ίδρυσή της απαιτούνται τουλάχιστον δύο μέτοχοι. Τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας ανήκουν στην επιχείρηση και όχι προσωπικά στους μετόχους της.

Οι μέτοχοι της εταιρείας απολαμβάνουν ορισμένα δικαιώματα που απορρέουν από την κυριότητα των μετοχών τους. Το δικαίωμα απολήψεως μερίσματος, συμμετοχής, το δικαίωμα στη διοίκηση της εταιρείας, το δικαίωμα της συμμετοχής στην εναπομείνασα περιουσία μετά την λύση και εκκαθάριση της εταιρείας είναι μερικά από τα πιο σημαντικά εξ' αυτών.

Ο σχετικό Νόμος προβλέπει δύο ειδών ανώνυμες εταιρείες, όπως συμβαίνει και στη Ρωσία, μια «ανοιχτή τύπου» και μια «κλειστού τύπου» ανώνυμη εταιρεία.

Οι μετοχές στην ανοιχτή ανώνυμη εταιρεία μπορούν να προσφερθούν στο κοινό και να διακινηθούν στο χρηματιστήριο, ενώ στην κλειστή ανώνυμη εταιρεία η κυριότητα των μετοχών παραμένει στους ιδρυτές της. Μια κλειστή ανώνυμη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε ανοιχτή με τροποποίηση της σύμβασης σύστασης και του καταστατικού της.

Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας ορίζεται σε 1.250 κατώτατους μισθούς (σήμερα UAH 415.000 = 83.000 USD). Τουλάχιστον το 50% του μετοχικού κεφαλαίου μιας κλειστής ανώνυμης εταιρείας πρέπει να καταβληθεί πριν την εγγραφή της στο οικείο μητρώο.

Η ευθύνη των μετόχων για τα εταιρικά χρέη περιορίζεται στο ποσό που έχει καταβληθεί για την κτήση των μετοχών τους.

Τα όργανα της εταιρείας είναι η γενική συνέλευση των μετόχων και το διοικητικό συμβούλιο που είναι υπεύθυνο για την καθημερινή διαχείριση της εταιρείας. Με απόφαση των μετόχων της επιχείρησης μπορεί να διοριστεί εποπτικό συμβούλιο, το οποίο θα επιβλέπει το διοικητικό συμβούλιο. Ο διορισμός εποπτικού συμβουλίου είναι υποχρεωτικός για εταιρείες που έχουν τουλάχιστον πενήντα μετόχους.

2.2 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Σύμφωνα με το Ουκρανικό Δίκαιο η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν έχει μετοχές με την συνηθισμένη έννοια. Οι συμμετέχοντες στην εταιρεία κατέχουν ένα ποσοστό του κεφαλαίου της εταιρείας, βάση γραπτής συμφωνίας μεταξύ τουλάχιστον δύο ιδρυτικών μελών.

Το κατώτατο όριο του κεφαλαίου για την ίδρυση μίας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ορίζεται σε 100 κατώτατους μισθούς (σήμερα UAH 33.200 = 6.640 USD περίπου). Από το ποσό αυτό το 30%, τουλάχιστον, πρέπει να καταβληθεί πριν την εγγραφή της εταιρείας στο οικείο μητρώο.

Η ευθύνη των μελών για τα εταιρικά χρέη περιορίζεται στην αξία των ατομικών τους συνεισφορών. Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης διοικούνται από το διοικητικό συμβούλιο που διορίζεται από την γενική συνέλευση των μελών.

2.3. Γραφείο αντιπροσωπείας

Μια αλλοδαπή εταιρεία μπορεί να ιδρύσει γραφείο αντιπροσώπου στην Ουκρανία. Το Γραφείο αυτό μοιάζει με υποκατάστημα, αλλά χωρίς εταιρική μορφή. Υπάρχει υποχρέωση εγγραφής του σε σχετικό μητρώο που τηρείται από τις κρατικές αρχές.

Το γραφείο αντιπροσώπου δεν έχει νομική προσωπικότητα και λειτουργεί στην Ουκρανία για λογαριασμό της αλλοδαπής εταιρείας που αντιπροσωπεύει, όπως και στη Ρωσία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά στο επιχειρηματικό περιβάλλον στις χώρες της Βαλκανικής και της Παρευξείνιας περιοχής αυτό κυριαρχείται από αβεβαιότητα και υψηλό βαθμό ρίσκου. Η γραφειοκρατία, η απόκτηση όλων των αναγκαίων αδειών από διάφορους οργανισμούς (άδεια εγκατάστασης, κατασκευής, έναρξη λειτουργίας, διαδικασία που απαιτούν υπομονή από τους επιχειρηματίες), το μεγάλο μέγεθος και η δυσλειτουργία του δημοσίου τομέα αποτελούν ίσως τη μεγαλύτερη τροχοπέδη για την ίδρυση και λειτουργία ξένων εταιρειών, λόγω του ότι δυσχεραίνουν τις προσπάθειές τους, για σωστή διοίκηση και ανάπτυξή τους. Ιδιαίτερης σημασίας αναφορικά με τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος των χωρών αυτών είναι η καταπολέμηση της παραοικονομίας, αλλά και της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα.

Το νομικό πλαίσιο που καλύπτει την ίδρυση και λειτουργία των επιχειρήσεων στις χώρες της Βαλκανικής και της Παρευξείνιας περιοχής είναι τις περισσότερες φορές ανεπαρκές και δαιδαλώδες. Συνήθως δε, ακολουθεί τους ρυθμούς αναδιάρθρωσης του κάθε κράτους.

Οι επιχειρήσεις οι οποίες επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στις χώρες αυτές θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις δυσκολίες και τους κινδύνους που προκύπτουν από το ασταθές θεσμικό περιβάλλον. Παράλληλα, όμως δεν θα πρέπει να αγνοήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρονται στην περιοχή κυρίως λόγω του μεγέθους της αγοράς αλλά και του χαμηλού, ακόμη, κόστους παραγωγής.

Σχετικά με τις μορφές ίδρυσης μιας εταιρείας σε όλες τις χώρες που εξετάστηκαν στα πλαίσια της παρούσας εργασίας θα μπορούσαμε να πούμε ότι στη γενική τους μορφή αυτές προσομοιάζουν με τους τύπους των εταιριών που ισχύουν στην Ελλάδα. Στις περισσότερες όμως χώρες παρατηρείται μία προτίμηση προς τους τύπους αυτούς των εταιριών οι οποίες περιορίζουν την ευθύνη των συμμετεχόντων σ' αυτές. Μιας μορφής δηλαδή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με διάφορες παραλλαγές.

Σε αρκετές από αυτές τις χώρες και ιδιαίτερα σ' αυτές που έχουν ενταχθεί ή είναι υπό ένταξη στην Ε.Ε. παρατηρείται μία προσπάθεια εφαρμογής κανόνων για την ενοποίηση των λογιστικών συστημάτων.

Στη Ρουμανία η μορφή της Ε.Π.Ε. προτιμάται κυρίως από επενδυτές που προτίθενται να ιδρύσουν μία μικρή ή μεσαία επιχείρηση, την οποία θα διοικήσουν οι ίδιοι. Αντίθετα, τη μορφή της Α.Ε. επιλέγουν μεγάλες εταιρείες με διάσπαρτη μετοχική βάση. Οι λοιπές εταιρικές μορφές αφορούν σε νομικές μορφές εταιρειών που χρησιμοποιούνται ελάχιστα στη Ρουμανία.

Η Ε.Π.Ε. είναι η μορφή εταιρείας που συνήθως προτιμούν οι ξένοι επενδυτές, κατά τη δραστηριοποίησή τους στην πΓΔΜ. Ο λόγος είναι μάλλον το περιορισμένο της ευθύνης των εταίρων (μειωμένος επιχειρηματικός κίνδυνος) και η ελαστικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

Στη Βουλγαρία προκειμένου να συμμετέχει αλλοδαπός, ως εταίρος, σε οποιαδήποτε εταιρεία πρέπει να είναι κάτοικος της χώρας.

Η Ε.Π.Ε. 'Ο.Ο.Ο. - Obschestvo Ogranotchenoy Otvetstvienostylou' και η κλειστή Α.Ε. 'Ζ.Α.Ο. Zakritoye Aktsionernoye Obschestvo' είναι οι μορφές εταιρειών που συνήθως προτιμούν οι ξένοι επενδυτές, κατά τη δραστηριοποίησή τους στην αγορά της Ρωσίας. Αυτό συμβαίνει, όπως και στην πΓΔΜ, κυρίως λόγω του μειωμένου επιχειρηματικού κινδύνου και του εύκαμπτου χαρακτήρα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και της δομής της επιχείρησης. Ειδικότερα, εάν Έλληνας επενδυτής επιθυμεί να δημιουργήσει εταιρεία στη Ρωσία, χωρίς τοπικό συνεργάτη, θα πρέπει να προτιμήσει τη μορφή της Ε.Π.Ε. (Ο.Ο.Ο.), που έχει τη πλέον απλή διάρθρωση. Εάν όμως επιθυμεί να έχει τοπικό εταίρο, θα πρέπει να προτιμήσει την Α.Ε. κλειστού τύπου (Ζ.Α.Ο.). Στην περίπτωση όμως αυτή θα πρέπει να μην αποδεχθεί υψηλά ποσοστά συμμετοχής του τοπικού εταίρου (π.χ. ίση συμμετοχή).

Στην Ουκρανία οι νομικές μορφές οργάνωσης επιχειρήσεων που χρησιμοποιούνται συνηθέστερα στη χώρα από τους ξένους επενδυτές είναι

αυτές της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και του γραφείου αντιπροσώπου. Άλλα είδη νομικών προσώπων που προβλέπονται από την Ουκρανική νομοθεσία, όπως διάφοροι συνεταιριστικοί τύποι, δεν συνηθίζεται να επιλέγονται στην πράξη.

Σε κάθε περίπτωση και παρά τα όποια προβλήματα, διαπιστώνεται σημαντική πρόοδος σε όλες αυτές τις χώρες τόσο στον επιχειρηματικό όσο και στον οικονομικό και πολιτικό τομέα. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικά βήματα για την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα στους τομείς της φιλελευθεροποίησης και των ιδιωτικοποιήσεων. Η βελτίωση αυτή είναι αισθητή ιδιαίτερα στην ομάδα των χωρών εκείνων που προσκλήθηκαν για έναρξη των διαπραγματεύσεων ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εάν επιχειρούσαμε να προβλέψουμε το μέλλον της περιοχής θα διαπιστώναμε ότι:

- ✓ Τα Βαλκάνια μετά το 2004 και την ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης του πρώτου κύματος χωρών στην Ε.Ε. αποτελούν μία περιοχή την οποία θα εγκολπίζει γεωγραφικά η Ε.Ε. Συνεπώς και μάλλον νομοτελειακά αποτελεί ένα σημαντικό στόχο του διεθνούς κεφαλαίου.
- ✓ Ο πληθυσμός της περιοχής ανέρχεται σε πολλά εκατομμύρια κατοίκους και αναμένεται να αυξάνεται σημαντικά σε ετήσια βάση. Συνεπώς, αποτελεί μια αγορά με σημαντικές προοπτικές.
- ✓ Η εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας εξομαλύνει τις πολιτικές συγκρούσεις και αναμένεται να οδηγήσει σε οικονομική σταθερότητα στην περιοχή.
- ✓ Η εφαρμογή του σχεδίου ανασυγκρότησης των χωρών θα βελτιώσει αισθητά τις υποδομές διαμορφώνοντας μελλοντικά ένα ευνοϊκό κλίμα για την προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων.
- ✓ Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην περιοχή, δημιουργεί προοπτικές για την ανάπτυξη νέων μορφών συνεργασίας μεταξύ των νεοεισερχόμενων χωρών και αυτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, αξίζει να επισημανθεί το μέγεθος της αλληλεξάρτησης των αγορών, το

οποίο επιβάλλει τη συνεργασία όλων των λαών της περιοχής. Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία μας, έχει αποδειχθεί ότι η αστάθεια και η έλλειψη προσαρμογής σε μια χώρα επιβαρύνει συνολικά το τοπίο και έχει άμεσες επιπτώσεις σε όλους τους λαούς της περιοχής.

Με βάση τα παραπάνω, διαμορφώνονται πλέον ευνοϊκές συνθήκες για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την ενσωμάτωση των χωρών της περιοχής στον ευρωπαϊκό κορμό. Απαραίτητη προϋπόθεση βέβαια είναι η εδραίωση της πολιτικής και οικονομικής σταθερότητας, η ανάπτυξη της περιφερειακής συνεργασίας και η δημιουργία αξιόπιστων και σύγχρονων θεσμών. Σε διαφορετική περίπτωση θα είναι αδύνατη η προσέλκυση επενδυτών που θα συμβάλουν θετικά σε μια συντονισμένη προσπάθεια ανασυγκρότησης.

Για το σκοπό αυτό, είναι αναγκαίο να επιτευχθεί η βιωσιμότητα της οικονομικής και πολιτικής φιλελευθεροποίησης, μέσω συμπληρωματικών μεταρρυθμίσεων, όπως μορφές ιδιωτικοποιήσεων οι οποίες θα βοηθήσουν στη δημιουργία ανταγωνιστικών αγορών, στην προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και στην ενδυνάμωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων μετά από τη διαδικασία ιδιωτικοποίηση τους. Οι τοπικές κυβερνήσεις πρέπει να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της ελεύθερης αγοράς παρέχοντας τους θεσμούς εκείνους που είναι απαραίτητοι για την καλή λειτουργία της οικονομίας της αγοράς. Παράλληλα, πρέπει να παρέχουν ένα αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής ασφάλισης, το οποίο θα βοηθήσει τους λαούς να προσαρμοστούν στην αγορά. Η διεθνής κοινότητα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της διεθνούς ενσωμάτωσης των χωρών αυτών, μέσω της διαδικασίας ένταξης στην Ε.Ε. και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Είναι σημαντικό λοιπόν να γίνει κατανοητό πως οι οικονομίες των χωρών αυτών είναι συμπληρωματικές μεταξύ τους και συνεπώς κάθε επιχειρηματική ή άλλη εφόρμηση ή αναπτυξιακό σχέδιο δεν μπορεί να αντιμετωπίζει την κάθε μία μεμονωμένα, αλλά ως αναπόσπαστο μέρος ενός ευρύτερου συνόλου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Bulgaria Business Guide (2002), *"Bulgarian foreign investment agency"*
- Dimiter Kiriazov, Sherry E. Sullivan, Howard S. Tu, (2000), *"Business Success in Eastern Europe, Business Horizons"*,
- Investors guide book, (2003), *"Romanian Agency for Foreign Investors"*
- Ray A. Goldberg, Robert E. Kennedy, (2001), *"Identifying and Realizing Investments in Eastern Europe"*,
- World Bank Report, 2001, 2002

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Αριστείδης Π. Μπιτζένης, (2003), «Η δυναμική των Βαλκανικών αγορών & η μετάβαση των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης στην οικονομία της αγοράς», τόμος Α&Β, Εκδόσεις Σταμούλη
- Δημήτρης Κιρκιλής, (2002), «Άμεσες ξένες επενδύσεις», Εκδόσεις Κριτική
- Ευάγγελος Βασιλακάκης, (1999), «Νομικό πλαίσιο των ξένων επενδύσεων στη Βουλγαρία», Εκδόσεις Σάκκουλα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

- ΕΞΠΡΕΣ, Τριμηνιαία Οικονομική και Επιχειρηματική Επιθεώρηση, (2002), «Γόνιμο έδαφος για επενδύσεις η ρουμανική αγορά», Τεύχος 6^ο Δεκέμβριος
- Ζήσης Ψάλλας (2003), Επιλογή – Μηνιαία Οικονομική Επιθεώρηση, «Οι business στα Βαλκάνια απαιτούν υπομονή», Μάρτιος
- Οικονομικός Ταχυδρόμος, (2002), «Αφιέρωμα Βαλκάνια»
- ΗΜΕΡΗΣΙΑ Εφημερίδα, (2003), «Βαλκάνια & Βόρεια Ελλάδα», Ιούνιος
- ΤΑΣΕΙΣ – Ετήσια Οικονομική Επισκόπηση (2003), «Διαστάσεις μιας οικονομικής στρατηγικής για τα Βαλκάνια», Φεβρουάριος
- ΤΑΣΕΙΣ – Ετήσια Οικονομική Επισκόπηση (2003), «Οι προκλήσεις και τα ανοικτά ζητήματα των Βαλκανικών χωρών», Φεβρουάριος

- Ετήσια έκθεση Γραφείου Συμβούλου Ο.Ε.Υ. Βουκουρεστίου, (2007)
- Ενημερωτικό δελτίο για την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις ελληνο-βουλγαρικές οικονομικές&εμπορικές σχέσεις (2008), πρεσβεία της Ελλάδος στη Σόφια - γραφείο Ο.Ε.Υ., (Ιούλιος–Οκτώβρ. 2008)
- RED – Real Estate and Development (2006), Διμηνιαία επιθεώρηση της αγοράς ακίνητης περιουσίας, έτος 7^ο, τεύχος 64, «Βαλκάνια-Ματιές στις αγορές», Νοέμβριος-Δεκέμβριος

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

agora.mfa.gr/images/bulgaria/files/301.doc

europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm

www.ebeth.gr

www.dipek.gr

www.hellas-oey.ro

www.hellas-oey.bu

www.hri.org/news/greek/mpegr/1999/99-06-17.mpegr.html-32k

www.infoeuropa.ro/docs/contracte%20SPP.pdf

-38k-www.live-pedia.gr/index.php/Βουλγαρία-50k-

www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=27&idlnk=4&cat=6[EN][RO]

www.ypes.gr/ypes_po/detail.asp?docid=1357-34k-

www.palata.ru

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Ρουμανία: www.grembassy.ro

Γραφείο Εμπορικών και Οικονομικών Υποθέσεων/ Office For Economic and Commercial Affairs, Alecu Russo Str. Nr. 13-19, Et.3,ap.6,sector 2, Cod 020522 Bucharest-ROMANIA, Tel.:004021-2100748,2115724, FAXQ004021-2119893, E-mail: ecocom-bucharest@mfa.gr, <http://www.hellas-oey.ro>

Σύνδεσμος Ελλήνων επιχειρηματιών στη Ρουμανία / Association of Greek businessmen in Romania: <http://www.grba.ro>

ΡΩΣΙΑ

State Registration Chamber with the Ministry of Justice of the Russian Federation (Central Register)

(Branch and Rep office accreditation)

Vitaly P. Seryogin, Chairman

3/5, Smolensky Bulvar, Moscow 119835,

Russian Federation

Tel: +7(495) 246-8649-2467200

Fax: +7(495) 247-3644

E-mail: info@palata.ru

ΡΟΥΜΑΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

National authority for consumer protection: <http://www.anpc.ro>

National Bank of Romania: <http://www.bnro.ro>

The Romanian commodities exchange: <http://www.brm.ro>

National agency for mineral resources: <http://www.namr.ro>

National institute of statistics: <http://www.insse.ro>

C.C.I. of Romania and Bucharest: <http://www.ccir.ro>

RASDAQ Securities Market: <http://www.rasd.ro>

Romanian banking association: www.arb.ro

State office for inventions and trade marks: <http://www.osim.ro>

Bucharest stock exchange (BVB): <http://www.bvb.ro>

Romanian accreditation association (RENAR)

National accreditation body: www.renar.ro

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το Γραφείο προσελκύσεως μεγάλων επενδύσεων : www.arisinvest.ro

Ιδιωτικοποιήσεις εταιριών: www.autoritatie-privatizare.ro

Πληροφορίες για τις ΜΜΕ επιχειρήσεις: www.mimmc.ro